

Štórski ŽELEZAR

15. aprila 1962
Št. 4 Leto II

IZVRŠITEV LETNEGA PROIZVODNEGA
PLANA V RAZDOBJU
JANUAR—MAREC 1962

Aglomeracija	26,8 %
Elektroplavž	26,8 %
Jeklarna	26,1 %
Valjarna: izdelki	25,6 %
Livarna sive litine	28,9 %
Livarna valjev	16,2 %
Obdelov. valjev	16,5 %
Samotna	28,0 %
Podjetje skupaj	26,0 %

ŠTORSKI ZELEZAR, glasilo delovnega kolektiva Železarne Štore — Izdaja delavski svet — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik: Jože Mrevlje — Uredniški odbor: Avgust Boršič, Jože Leban, Rajko Markovič, Jože Mastnak, Jože Mrevlje, Stanko Ocvirk, Viktor Opaka, Franc Rozman, Ivan Stefančič in Drago Završnik — Uredil Danilo Domajnko, »Delavska enotnost« — Tiska tiskarna »Toneta Tomšiča« v Ljubljani.

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE ŠTORE

Štafeta na poti skozi Štore

PO VOLITVAH DELAVSKEGA SVETA

Pred dnevi, točneje 19. t. m. smo izvolili 65 naših sodelavcev v delavski svet podjetja in 210 v 16 obratnih delavskih svetov, skupaj 275. V naših svetih bo torej neposredno sodelovalo skoraj 14% vseh zaposlenih.

Pri vstopu v tovarno smo brali napis:

»Volimo najboljše v naše delavske svete.« Zakaj? Zato, ker so naloge in odgovornosti teh organov iz dneva v dan večje. Razvoj proizvodnje, ocena vseh izkoriščenih in neizkoriščenih možnosti za dosego večjih proizvodnih učinkov, večje rentabilnosti in ekonomičnosti poslovanja, disciplina, socialistična načela delitve po delu in demokratizacija odnosov, so poleg številnih drugih glavnih vprašanj, s katerimi se bodo naši novoizvoljeni člani v bodoče srečevali, jih obravnavali in o njih odločali. Kako? Od tega bo odvisno delo celotnega kolektiva v prihodnje, naše vsakdanje delo, celotni dohodek podjetja, skladi, ki so nam tako potrebni in seveda tudi osebni dohodki.

Ne bomo zadovoljni, kakor tudi doslej nismo bili zadovoljni s tistimi, ki so na sejo prihajali nepripravljeni, brez predlogov in stališč, da sploh ne govorimo o tistih, ki so se zasedanj udeleževali neredno

in malomarno. Zdaleč ni dovolj, da člani svetov ostale člane kolektiva samo informirajo o sklepih, ki so jih sprejeli. Prej je treba sodelavce v enotah seznaniti s problemi, ki so na dnevnem redu in se zediniti za stališča, po seji pa jih informirati o sklepih. Še posebej pa to velja za tovariše v delavskem svetu podjetja. Naš delavski svet podjetja (centralni delavski svet, kakor ga po domače imenujemo) vedno bolj prerašča v telo, ki naj skrbi za gospodarstvo celotnega podjetja in zahteva ta organ od svojih članov, da dovolj poznajo problematiko v celoti in v razpravah ne smejo videti le svojo ekonomsko enoto. Vendar pa kljub temu, če so ali niso hkrati tudi člani obratnih delavskih svetov enote, je dolžnost članov delavskega sveta podjetja, da prisostvujejo tudi sejam obratnih delavskih svetov svojih enot in tam poročajo.

V zadnji mandatni dobi smo ugotovili veliko izboljšanje dela delavskega sveta in upravnega odbora, pa tudi obratni delavski sveti so v kratki dobi pokazali razumevanje in zrelost pri sodelovanju upravljanja. Delo centralnih organov upravljanja je bilo v tej dobi zelo zahtevno, saj so delali v času, ki je pomenil prelomnico glede novih

ekonomskih in družbenih odnosov. Izvršili so celo vrsto silno pomembnih nalog. Zato jim dajemo polno priznanje! 12-letne izkušnje v upravljanju nam dajejo poročstvo, da bodo naši sveti še bolj uveljavili sistem upravljanja v našem podjetju.

Novoizvoljenim članom organov samoupravljanja čestitamo k izvolitvi v prepričanju, da bodo sposobni in voljni izpolniti naloge, ki jim jih daje naš družbeni razvoj in za nadaljnji napredek našega podjetja!

PRIPRAVE ZA PRAZNOVANJE DNEVA MLADOSTI IN 70-LETNICE MARŠALA TITA

Mladina našega kolektiva ima v proslavah Dneva mladosti velike tradicije. Vsako leto priredi športna tekmovanja in slavnostno akademijo. Posebno slovesno bo letošnje praznovanje: veliko športno tekmovanje in akademija. TK LMS se že sedaj pripravlja za ta veliki praznik. Imenovana je komisija, ki bo pripravila okvirni program in vodila priprave. Za predsednika te komisije je bil imenovan predsednik TK LMS Franc Medved, za namestnika pa sekretar Ivo Judež.

Člani komisije so: Boris Čehovin, referent za kulturno prosvetno delo pri TK LMS, namestnik Franc Rozman, Olga Kroflič, referent za šport pri TK LMS, namestnik pa Anton Kajba.

Komisija bo sodelovala s centralno komisijo za proslave z DPD »Svoboda«, s telovadnim društvom »Partizan-Kovinar«, z Metalurško industrijsko šolo in Osnovno šolo.

V programu so naslednja športna tekmovanja: v roketu, košarki, namiznem tenisu, streljanju in šahovski brzoturnir.

Predviden je tudi množičen pohod mladine na Svetino, kjer bo proslava s slavnostnim govorom in recitacijami.

Želja mladine je, da bi bilo praznovanje čim lepše, zato ne smemo zavlačevati s pripravi.

ŠTAFETA MLADOSTI

Kakor vsako leto, smo se tudi letos zbrali, da bi pozdravili štafeto, ki nosi pozdrave tov. Titu. Letošnja štafeta se v marsičem razlikuje od sedanjih. Smo v letu pionirskih iger, zato nosi obeležje velike pionirske mladinske manifestacije bratstva — enotnosti jugoslovanskih narodov. Z njo se pričinja veliko praznovanje dneva mladosti, ki bo zaključeno, ko bo po 7000 km dolgi poti glavna štafeta prispela v Beograd in izročila našemu dragemu maršalu Titu za njegov 70. rojstni dan pozdrave in dobre želje slehernega Jugoslavana. V glavni in množici lokalnih štafet, kakršna je naša, bo sodelovalo sto tisoče tekačev, ki bodo iz vsakega najmanjšega kraja ponesli proti Beogradu željo nas vseh, da bi nas še dolgo vodil naš ljubljani tovariš Tito — neomajni borec za pra-

vice vseh zatiranih in veliki ljubitelj mladine.

Štafetno palico smo prejeli 9. aprila v Prožinski vasi od mladine Sentjurja. Prišla je pa iz Rogaške Slatine, kjer so steklarji izdelali zelo lepo štafetno palico iz kristalnega stekla. Štafeta je prispela v Štore točno ob določenem času, kjer jo je pozdravila mladina z naših šol ter železarji iz tovarne. Za nekaj minut se je štafeta ustavila, da smo prečitali tudi naše pismo tov. Titu. Priključila se je tudi štafeta iz Svetine in Kampil. Naši mladinci in mladinke, člani Partizana in gasilci, so nato ponesli štafetno palico v Celje, kjer so jo na Titovem trgu predali celjski mladini.

Tovarišu Titu smo v imenu prebivalcev Štor, še posebej pa v imenu pionirjev in mladine poslali naslednji pozdrav:

DRAGI TOVARIS TITO!

Tudi mi, prebivalci železarskih Štor se pridružujemo voščilom, ki Ti jih ob 70. rojstnem dnevu pošiljajo vsi jugoslovanski narodi.

Ker je Tvoj življenjski jubilej praznik mladine, smo se danes zbrali vsi pionirji in pionirke ter mladinci in mladinke Štor, da Ti preko štafete mladosti zaželimo mnogo zdravja ter da bi še dolgo ostal naš učitelj. Zavedamo se, da je naša mladost lepa in brezkrbna predvsem zato, ker živimo v svobodni socialistični Jugoslaviji, za katero so se naši očetje pod Tvojim vodstvom tako neomajno borili s puško v roki, kot danes premagujejo gospodarske težave.

Obljubljamo Ti, da bomo izpolnjevali nalogo, ki nam jo vedno ponavljaš. Pridno se bomo učili, ker vemo, da bomo le z mnogo znanja lahko nadaljevali Tvoje veliko delo.

OB PRVEM MAJU

Tudi letos pričakujejo narodi Jugoslavije prvi maj v znaku novih naporov za vsestranski razvoj naše dežele, za nadaljnji razvoj socialističnih in demokratičnih odnosov in z zavestjo, da s tem dajemo svoj delež tudi v sklad mednarodnega delavskega gibanja, za mir v svetu.

Tudi mi iščemo nadaljnjo pot za večji procvit našega podjetja, za boljše delo in za večjo uveljavitev naših organov upravljanja, katere smo te dni volili.

Na tej poti se srečujemo in se bomo še srečevali s težavami, a jih bomo kakor doslej z našim vztrajnim delom uspešno premagovali, ker želimo, da nam bo življenje in delo lažje in boljše. To je tisto, zaradi česar proslavljamo Praznik dela v polnem zaupanju v našo prihodnost.

Vsem našim sodelavcem, vsem članom kolektiva čestitamo k prvemu maju, mednarodnemu prazniku dela in želimo, da bi ga v krogu svojih družin, svojcev in delovnih prijateljev prijetno praznovali.

Izvršni odbor sindikalne podružnice

Tovarniški komite ZKS

Tovarniški komite LMS

Delavski svet, upravni odbor in uprava podjetja

Uredniški odbor »Štorskoga železarja«

Zgodovinski posnetek: z volitev prvega delavskega sveta v železarni

Štafeto palico z voščilji in pozdravi tovarišu Titu, so letos prvi ponesli jeseniški železarji. Iz Jesenic je namreč odšla štafeta na 7000 km dolgo pot

TRADICIJE DELAVSKE PESMI V ŠTORAH

Tov. Filip Hrastnik, sedaj naš upokojenec, eden najstarejših akcionih članov se danes sodeluje pri pevskega zboru naše SVOBODE. Ob 35-letnici, odkar je bilo leta 1920 ustanovljeno delavsko prosvetno društvo »Bodočnost« in pozneje »Svoboda« v Storah, je v kroniki pevskega zbora maja 1955 opisal nekaj spominov težavnega dela in uspehov štorskega delavsko-prosvetnega društva v predaprilski Jugoslaviji, iz katerih povzemamo tele vrstice.

»Storjanski fantje smo kaj radi zapeli slovenske fantovske pesmi. Toda želili smo nekoga, ki bi nas v petju bolj izvečbal. Želeli smo se naučiti bolj pomembnih delavskih pesmi. Toda prva svetovna vojna nas je razpršila na vse strani. A tudi tega je bilo konec. Mogočna avstroogrška monarhija in država je razpadla. Delavstvo se je začelo zbirati v svojih organizacijah in preko njih začelo borbo za svoje pravice. Tako tudi v Storah. Seveda so bile takrat v deželi večbarvne organizacije kakor bela, plava in druge. Začel se je pravi lov za člane.

V Storah smo si želeli imeti pravo, resnično delavsko društvo. S podporo nekaj starejših delavskih pionirjev, kakor je bil stari Jože Potež, Jurij Zohar starejši, Florjančič. Sedar in drugih mlajših smo postavili temelje in sestavili pravila naprednih delavskih načel. To je bilo rojstvo delavsko-prosvetnega društva »Bodočnost« v Storah leta 1920. Namen tega društva je bil spoznati pota v boljšo bodočnost delavcev.

V začetku je bilo že čez 35 pevcov. Drugih odsekov takrat še ni bilo. Člani so hodili k pevskim vajam ne samo iz Stora, temveč tudi s Teharja in celo iz Ljubljane. Med ustanovnimi člani še med nami delujeta Ivan Stepanič in Fridolin Seničar. Seničar je bil ponosen zastavonoša, kajti postati zastavonoša je bila velika čast. Z rdečim trakom čez prsi je ponosno nosil prapor ob prvomajskih povorkah v Celju. Do prapora smo še kar poceni prišli: zastavo so Florijanec sodelovali v rdečo s kladivom v sredini, na orhu pa se je v soncu lesketala pevska lira.

Takrat še nisem bil poleg, ker sem bil v italijanskem ujetništvu, pozneje pa jugoslovanski vojak na naši severni, koruški meji. Ko sem se vrnil leta 1921, sem takoj vstopil v vrste »Bodočnosti«. Naš prvi vodja je bil Martin Stante, učitelj v Storah. Težko je bilo takrat dobiti pevovodjo, ki bi takrat imel dovolj poguma učiti delavsko društvo. To je bilo zvezano z raznim pritiskom ta-

ko od oblasti, kakor od nasprotnih političnih strank in še posebej od delodajalca. A naš Stante se tega ni ustrašil. Čeprav v službi zapostavljen, nas je vneto in vztrajno učil delavskih pesmi. Tudi potem, ko je bil premeščen v Celje, nas je še kar naprej hodil učiti v Store. Na silbostrski prireditvi v gostilni Lokošek (sedaj Brd-nik) je leta 1921 prvič zadel pesem »Vzbujeni duhovi« in »Cuj, čuj mogočnih gromov glas«. Stante je učil tudi celjske pevece, ki so se zbirali v društvu pod imenom »Naprej«. Skupaj z njimi smo priredili marsikateri uspešni nastop, zlasti ob razvoju praporov ter obiskov industrijskih središč v Trbovljah, Hrastniku, Zagorju, Jesenicah in drugod.

Začeta pot ni bila z rožicami posлана. Razen drugih smo imeli še finančne težave. Vzdrževali smo se z lastnimi članskimi prispevki. Imeli smo tudi podporne člane, za častnega člana pa je bil izvoljen Jože Potež, prvi delavski pionir v Storah. Kupili smo harmonij, za katerega nam je posodil denar naš zavedni in že pokojni Jože Florjančič. Denar smo potem sami zbrali med seboj in dolgi plačali. Stevilo članstva je raslo in padalo. Slabiči so odpadali in novi prihajali. Bali so se predosem preganjanja delodajalca. A kar nas je ostalo, smo bili trdni in jadrni smo v viharju in mirnem vetriču. Posebnega dramskega odseka nismo imeli, ker je pozneje obstajal tudi ženski in mešani pevski zbor in so člani obeh zborov uprizarjali tudi igre na odru. Leta 1931 smo ustanovili tamburaški zbor in to po zaslugi Franca Sprajcercja, ki nas je učil prostovoljno v svojem stanovanju. Pozneje, ko nas je bilo več, smo imeli pevske in tamburaške vaje v zapuščeni pralni kuhinji na kraju, kjer danes stoji elektroplavž. Harmonij smo plačali od gostilne do gostilne. Ko nas je začel poučevati učitelj Črnigoj, smo se vrnili tudi v štorsko šolo, toda ne za dolgo, ker nas je šolska uprava kmalu orgla ven. V gostilni je bilo zelo nerodno uprizarjati vaje. To je bilo tveganje in tudi ni bilo potrebnega miru.

Moški železarji v našem kolektivu so mnogokrat dokazali, da so sposobni spremljati proces razvoja, da z veliko odgovornostjo in razumevanjem gledajo na probleme, ki jih vleče za seboj proces decentraliziranega upravljanja. Prav gotovo še nikoli ni bilo toliko priprav in razprav pri sprejemanju pravilnikov, kot je bilo to pri zadnjem sprejemanju pravilnika o delitvi čistega in osebnih dohodkov, pravilniku o delovnih razmerjih ter ostalih internih predpisov. Največ so se kresala mnenja pri sprejemanju pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, to pa je povsem razumljivo, kajti prav to v veliki meri vpliva na osebni standard posameznika. To pa je zelo pereče tudi za mladega človeka.

Pravilnik določa odnose osebnih dohodkov glede na analitično oceno delovnih mest med posameznimi člani kolektiva, ki ta delovna mesta zasedajo, po načelu »vsakemu po njegovem delu«. V pravilniku pa ni meril učinkovitosti dela posameznika na delovnem mestu, kar pomeni, da dohodek posameznika, ki je bolj prizadeven, kot drugi, ni v skladu z njegovim vloženim delom ali delom soto-variša oziroma vse skupine. Praksa kaže, da so tu precejšnji spodrsiljaji. Ta problematika bi morala biti žarišče glavnega in demokratičnega posvetoovanja, odkritij izmenjave in borbe mnenj, ne le v organizmu samoupravnih teles kot predstavnikov, temveč na delovnih mestih.

Ta problematika spravlja mlade proizvajalce večkrat v neenakopraven položaj. Na eni strani jim dajejo načela demokratizacije popolno neenakopravnost, po drugi strani pa se v praksi izvaja mnogo-krat vse drugače. Marsikje je mlad proizvajalec še v veliki meri odvisen od svojega predpostavljenega. S tem je večkrat ovirana afirmacija mladit. Posamezni primeri so, da je mlad človek pasiven v političnem življenju, pogojeni s tem, da marsikaj predpostavljeno zaradi lažne avtoritete in zaradi bojazni pred prodiranjem demokratizacije privilegira manj sposobnega apolitičnega človeka, politično in družbeno aktivnega pa z raznimi posegi pripravi do tega, da se, kot pravimo, »potegne« vase.

So pa tudi drugi vzroki, ki hrome aktivnost mladine:

1. večina mladih ljudi nima urejenih stanovanjskih razmer in so vezani na dnevno vožnjo na delo. Vključevanje in posegi v politiko podjetja zahtevajo tudi določen čas priprave in krog ljudi, ki bi priprave vodili, zaradi gornjega vzroka pa ni mogoče vskladiti obeh komponent;

2. slabo sodelovanje mladinske organizacije z drugimi institucijami in nezainteresiranost družbeno nerazgledane mladine, je med najpomembnejšimi subjektivnimi vzroki.

Za to so potrebni naslednji ukrepi:

če mladina opozori na problem, ga je treba obravnavati kot takega in ne kot »mladinskega«;

Po tem zborovanju pa smo kmalu slišali, da je zaradi vzklikanja proti državi prišlo do razpusta »Svobod«. Z razpustom so bile tudi prepovedane neke delavske pesmi in igre, kakor Moškričeva »Rdeče rože« in druge. Mi smo vseeno večkrat zapeli, kakor tudi tamburaši, ki so marsikdaj zabrenkali »Delavski pozdrav« in »Bratje le k soncu, svobodit«.

Po razpustu »Svobod« smo zopet ustanovili »Bodočnost«. Naše delo je teklo nezadržno naprej vse do druge svetovne vojne. Okupator je pričel preganjati člane, zaplenil imovino, katero pa smo že prej sami pravočasno pospravili ali uničili. Takrat sem bil jaz zadnji blaginjak.

Tov. Hrastnik potem v kratkem opisuje delo v osvobodjeni domovini v okviru sindikalno-kulturno-umetniškega društva v Storah, do ponovne in tako potrebne ustanovitve »Svobod« leta 1952, ki je kulturno-prosvetno delo v Storah bolj poživilo. Ob zaključku tovariš Hrastnik še pove:

»V naši Svobodi je mnogo laže aktivno delati. Kar nas je nekdaj oviralo, nam je danes omogočeno. Imamo krasen kulturni dom, o kakršnem prej ni sanjati ne bi mogli. Vsi pogoj so tu, da se naše društvo še bolj uveljavi ter razširi vrste akcionih članov v vseh odsekih. Danes, po petintridesetih letih lahko mirno in svobodno delamo. Zato kličem mlajšim rodovom:

Čuvajte s krojo priborjene pridobitve in ponesite baklo naprej po poti, katero nam je začrtal naš dragi maršal tovariš TITO!«

urediti stanovanjski problem mladih članov kolektiva. Zvezni izvršni svet je že v letu 1959 izdal posebno priporočilo, naj investitorji vsaj 10 % sredstev, ki so namenjena za stanovanjsko gradnjo, uporabijo za gradnjo samskih stanovanj;

čim tesneje povezati delo organizacije LMS z vsemi odločujočimi faktorji; posredovati mladim ljudem čimveč družbeno-političnega znanja;

v okviru finančnih možnosti organizirati kulturno-zabavno življenje mladine.

Na žalost lahko ugotovimo, da naše dosedanje politično-ideološko delo ni bilo tako uspešno, kot bi želeli. Premalo načrtnosti je bilo pri usposabljanju mladih za vključevanje v delavsko samoupravljanje. Omejevali smo se preveč na občasna predavanja, ki smo jih izbirali po trenutnem zanimanju mladine. Vsebinski idejno-vzgojnega dela smo posvečali premalo pozornosti. Res pa je tudi, da se nekateri mladi proizvajalci uspešno uveljavljajo — te plati pa tudi ne smemo prezreti.

Marsikje se v našem kolektivu lotijo mladi proizvajalci problema preveč lokalistično, obravnavajo trenutno stanje ekonomske enote oz. obrate, vse pojave pa razlagajo izključno s tega stališča, ali pa nezainteresirano čakajo, da se kakršenkoli problem tako ali drugače uredi, če pa se zgode nepravilnosti, užaljeno ugotavljajo, da nihče ne upošteva njihovih želja. Mislim, da bi bilo bolje, če bi klubi mladit upravljavcev problem takoj analizirali in pri obravnavi nastopili s konkretnimi stališči. Prav pri reševanju problemov uveljavljanja mladit proizvajalcev v sistemu gospodarjenja in upravljanja je vedno veliko govorenja. Praksa kaže, da naša mladinska organizacija vedno čaka tako dolgo, da se volitve izvrše in šele na to kot prej užaljeno ugotavlja, da nima podpore s strani drugih organizacij v podjetju. Mnogo bolje bi bilo, če bi že pred volitvami v »predvolilni kampanji« mladinska organizacija temeljito proučila možnosti izvolitev mladit v samoupravne organe in predloge osvetlila z vseh aspektov skupno z osnovno organizacijo ZK in sindikatom. Pri vsem tem pa ne smemo predlagati mladit ljudi samo zato, da kažemo na zunaj odstotek mladine v teh organih.

Franč Medved

Seminar za vodje sindikalnih podružnic

Izobraževalni center pri podjetju organizira razne tečaje in seminarje, na katerih tudi sindikalni odborniki pridobivajo novo znanje.

Pred kratkim je bil seminar o pravilnem vodenju sindikalne organizacije in dela v njej.

Ker smo sindikalno podružnico popolnoma decentralizirali, je nujno potrebnih še več takih seminarjev za sleherne-ga odbornika sindikata v podjetju, da bo znal pravilno dati napotke za zboljšanje organizacijskega dela v ekonomski enoti, v kateri deluje podružnica.

Mislim, da ne bo odveč, če se dotaknem tudi varčevanja z materialom po obratih, pri katerem bi lahko prihranili skupnosti in sebi marsikateri dinar.

Morda bi lahko organizirali tekmovanje vseh na tem področju, da bi bili čim manjkrat po nepotrebnem ob kak kos železa, opeke, premoga itd.

J. Z.

LETNA SKUPŠČINA SINDIKALNE PODRUŽNICE ŽELEZARNE ŠTORE

KREPITEV IN NADALJNI RAZVOJ SAMOUPRAVLJANJA V KOLEKTIVU, PRAVICE, DOLŽNOSTI, NOVI DRUŽBENI ODNOSI, NOTRANJA DELITEV, DELOVANJE NOVEGA GOSPODARSKEGA SISTEMA SO PROBLEMI, KI JIM JE POSVETILO GLAVNO POZORNOST TAKO POROČILO PREDSEDNIKA SINDIKALNE PODRUŽNICE, KOT RAZPRAVA NA SKUPŠČINI SAMI.

Redna letna skupščina sindikalne podružnice Železarne Štore je bila dne 25. marca, ob izredno lepi udeležbi 80 odstotkov izvoljenih delegatov. Skupščini so prisostvovali še: Plevnik Jože, član predsedstva republiškega sveta Zveze sindikatov za Slovenijo, Jošt Jože, dosedanji predsednik Okrajnega sindikalnega sveta Celje, ter zastopniki sindikalnih podružnic Železarne Jesenice, Cinkarne Celje in IMPOL Slov. Bistrica.

Na skupščini so delegati razpravljali o številnih vprašanih dosedanjega in bodočega dela in to:

Trafela Franc: Uvajanje neposrednega proizvajalca v upravljanje enot in to preko skupščin kolektiva v posameznih enotah.

Kavka Marjan: Analiza dela organov upravljanja v podjetju ter njih uspehi in pomanjkljivosti.

Gorišek ing. Ciril: Izobraževanje članov kolektiva na delovnih mestih. Tehnika izobraževanja za večjo produktivnost. Delovanje Centra za izobraževanje. Vloga sindikalnih organov za uveljavljanje novega načina izobraževanja.

Potočnik Viktor: Šolanje sindikalnih funkcionarjev. Odprava pomanjkljivosti v delu sindikalnih podružnic enot.

Zolnir Ivan: Odnos v delitvi osebnih dohodkov med ekonomskimi in obračunskimi enotami. Odnos med formiranjem osebnih dohodkov iz fizičnega dela in realiziranjem dohodka. Delitev dohodka po izmenah.

Zohar Tine: Delo sindikalne organizacije — izvršnega odbora — komisij — odnosi in pomoč vodstva sindikalne podružnice do obratnih podružnic.

Mrevlje Jože: Predstoječe

volitve v nove organe upravljanja. Kandidiranje tistih članov kolektiva, ki se uveljavljajo ali kot proizvajalci, ali kot vestni družbeni delavci. Utrjevanje sistema decentralizacije skladov v podjetju.

Boršič Avgust: Rekonstrukcija podjetja in vloga političnih organizacij v tej razvojni akciji. Pomen konkretne kritike in njeno pravilno doje-manje v odpravi negativnih pojavov v kolektivu.

Kavka Franc: Delitev dohodkov po delu in njen vpliv na kvaliteto in kvantiteto proizvodnje. Nagrajevanje vajencev, absolventov šol in odnos do njih. Odnosi do ljudi — izobraževanje mojstrov, in predelavcev.

Rozman Franc: Nov gospodarski sistem. Delitev pravic med centralnim delavskim svetom in delavskimi sveti enot. HTV služba in varnost človeka pri delu. Družbeni plan za leto 1962.

Voga Tugomer: Splošna problematika podjetja v zvezi s predstoječim razvojem. Ureditve notranjega instrumentarija delitve osebnih dohodkov in čistega dohodka. Skrb za strokovno usposabljanje tehničnega kadra za bodoče mehanizirano podjetje.

Zmahar Ivan: Komuna — podjetje. Odnosi proizvajalcev do tržišča. Prenos sred-

stev na proizvajalca, ne samo formalno, ampak tudi vsebinsko.

Bele Miroslav: Finančna situacija podjetja. Interna kontrola. Revalorizacija osnovnih sredstev.

Medved Franc: Uveljavljanje mladih ljudi v sindikatu in organih upravljanja.

Jože Plevnik je pozdravil skupščino ter izrazil zadovoljstvo nad uspehi sindikalne podružnice in kolektiva na splošno. Še posebej pa je čestital sindikalni organizaciji za pravilno politično delovanje v razvoju in utrjevanju novega gospodarskega sistema, kot največji pridobitvi preteklega leta.

Nakazal je smernice v nadaljnjem razvoju in utrjevanju neposrednih proizvajalcev v upravljanje. Osvetlil je splošno sliko gospodarstva republike in važnost uvajanja novega gospodarskega sistema. Skupščino so pozdravili tudi ostali gostje.

Letna skupščina je izvolila 21-članski izvršni odbor ter 5-članski nadzorni odbor in to: IO: Arzenšek Stefan, Burnik ing. Dušan, Cehner Ivanka,

S seje izvršnega odbora sindikalne podružnice

Cizelj Jože, Florjančič Jože, Čehovin Boris, Gorišek ing. Ciril, Jernejšek Friderik, Judež Ivan, Kavka Franc, Kavka Marjan, Klanjšek Albin, Klinc Marjan, Križan Jože, Kranjc Srečko, Lončarič Jože, Legvart Franc, Plahuta Michael, Štefančič Ivan, Tanjšek Jakec, Vrečko Borko;

nadz. odbor: Knez ing. Peter, Mernik Marica, Mackovšek Anton, Miklave Albin in Zohar Tine.

Pred sejo

OB ZAKLJUČKU JE SKUPŠČINA SPREJELA NASLEDNJO RESOLUCIJO:

Letna konferenca je v celoti pozitivno ocenila delo sindikalne organizacije v preteklem letu in osvojila smernice za bodoče naloge in delovanje sindikalne organizacije, izražene v poročilu izvršnega odbora podružnice in v razpravi.

Udeleženci letne konference sodijo, da je za sindikalno organizacijo najvažnejša naloga poglobljanje in nadaljnje razvijanje demokratičnih odnosov na vseh področjih našega dela. Zato mora biti naša organizacija vse bolj občutljiva pri uveljavljanju pravic in dolžnosti proizvajalcev.

Vložiti je potrebno vse sile za nadaljnjo rast gospodarske moči podjetja na povečanju produktivnosti dela, ob istostasni vsestranski podpori izvedbe rekonstrukcije in skladni rasti realnega življenjskega standarda.

Sindikalna organizacija si mora tudi v bodoče aktivno prizadevati in podpirati pozitivne zadeve, ki vplivajo na nadaljnje pogoje za hitrejšo uveljavljanje sproščenega gospodarjenja in delitve dohodka po delu.

Izveček iz poročila Izvršnega odbora sindikalne podružnice Železarne Štore za letno skupščino

Tovariš Jože Lončarič, predsednik izvršnega odbora sindikalne podružnice je v svojem poročilu osvetlil nekatera vprašanja, s katerimi se je sindikalna organizacija srečavala v preteklem letu in ki bodo po mnenju izvršnega odbora tudi v letošnjem letu aktualna. Med drugim je dejal:

»Naša prizadevanja so v enoletnem obdobju obrodila izredne uspehe v materialnem in političnem smislu. Krepili smo svojo mobilizacijsko vlogo. Sindikalna organizacija si je prizadevala za nadaljnji razvoj in izpopolnjevanje pri uvajanju nagrajevanja po delu, skrbela za poglobljanje neposredne socialistične demokracije in za utrjevanje vpliva neposrednih proizvajalcev na vseh področjih našega družbenega dogajanja.

Delavsko samoupravljanje dobiva popolnejšo vsebino z uvajanjem svobodnejše, neposredne delitve dohodka po delu, ki se s tem osvobaja ostankov meznih odnosov. Bistvene spremembe, ki nastajajo v sistemu družbene delitve, pomenijo v svojem posegu in vplivu novo kvaliteto v našem družbenem napredku. V kolektivu smo na poti, da bo dohodek in na njem zasnovani odnosi po delu polno zaživel in postal prevladujoča gibalna miselnost. Zavedamo pa se, da gre tu za dolgotrajen in zelo zapleten proces, da šele premagujemo številne prehodne težave in da bo treba dosti truda in precej časa, da se bo ta stvar v kolektivu pravilno razvila in utrdila. Zdi se nam, da se to vprašanje gleda še preveč s strani raznih pokazateljev in povprečij. Vse te ocene, stališča in številke sicer kažejo splošno smer gospodarskih odnosov, vendar pa se morajo vskladiti na podlagi samostojnega obračuna posameznih gospodarskih organizacijskih enot. Zato mora sindikalna organizacija, istočasno ko podpira in se aktivno bori za realizacijo — vsakega nagraditi za dejansko opravljeno delo — tudi pokazati popoln smisel za konkretno politiko in gospodarsko odločitev v kolektivu, zavedajoč se predvsem potreb delovnega kolektiva in družbe.

Ce pogledamo izvršene spremembe kot celoto, postane očitno, da prihaja sindikalna organizacija v nov položaj, v fazo velikih in globokih procesov v razvoju socialističnih odnosov. Da pa bi lahko uveljavljali svoja stališča, je predpogoj, da se zgolj

aktivistično delo zamenja s sistematsko politično dejavnostjo, katera mora biti odraz temeljitih analiz in vsklajena s splošno smerjo socialističnega razvoja. Tak bi bil torej najbolj splošen obris notranje vsebine našega dela in problemov, v katerih sedaj delamo.

Pomembnost sprememb na področju delitve dohodka je predvsem v oblikovanju novih družbenih odnosov. Ti pa zahtevajo bolj kakovostno delo sindikalne organizacije, postati bo moralo bolj vsestransko, tehtnejše in učinkovitejše. Z novo delitvijo dohodkov zginejo zadnje možnosti za odločanje brez in izven organov upravljanja, hkrati s tem pa se krepí odgovornost neposrednih proizvajalcev za napredno socialistično vsebino sklepov teh organov. Merila za idejno in politično zrelost članov kolektiva postaja širša. Njihova vrednost se kaže v dejanskem poznavanju smeri materialnega razvoja in družbenih odnosov. Ti novi družbeni odnosi morajo ustvariti položaj, v katerem nihče ne bo zapostavljen, ko bodo vsakemu, ki s svojim delom ustvarja družbeni produkt, tudi zagotovljeni ustrezni življenjski pogoji.

Ce danes pregledamo stanje v našem kolektivu, lahko ugotovimo, da smo glede delitve osebnih dohodkov dosegli dokajšnje uspehe in napredek. Ti so se v lanskem letu pokazali v boljšem gospodarjenju in večji produktivnosti, zlasti pa tudi v vse večjem zanimanju proizvajalca za razna vprašanja gospodarjenja in upravljanja.

Zaradi nove delitve dohodka se je v kolektivu odprla vrsta najrazličnejših pojmovanj pozitivnega značaja, kjer bomo morali učinkovito uveljavljati svoja stališča. Dokaz za to že imamo v nekaterih enotah. Proizvajalci občutijo danes bolj kot kdaj prej vsa tista vprašanja, ki jih zavirajo pri ugotavljanju lastnih rezultatov v proizvodnji in ki jih omejujejo pri odločitvah. To sicer niso novi problemi, v sedanjem razvoju pa so nastopili in čakajo na premišljeno rešitev, brez zaletavanja, poenostavljanja in brez ozkih povprečij. Ni namreč dovolj, da imamo organizacijske enote, bistveno je v tem, da ustvarimo take oblike in možnosti, preko katerih bodo delavci odločali.

Lansko leto smo dosti razpravljali o delitvi dohodka po delu. Zdi se, da smo preveč poudarjali

obseg fizičnega dela; na to, kar je bilo pri dobrih uspehih kolektiva doseženega z dobrim gospodarjenjem, pa smo včasih pozabljali, oziroma nismo pravilno stimulirali pri ocenjevanju delitve po delu. Uspeh ekonomske enote ali podjetja ni odvisen samo od fizičnega prizadevanja proizvajalcev, ampak od cele vrste elementov, ki vplivajo na same proizvodne stroške. Zato odnos 90:10 verjetno nima prave gospodarske osnove, ker s tem še nismo pravilno vplivali na proizvajalce, da sami sodelujejo pri ceni svojega proizvoda.

Mnenja smo, da se mora odnos formiranja osebnih dohodkov po enotah — to je, da se 90% plač formira iz fizičnega dela in 10% na podlagi realiziranega dohodka proizvodnje — spremeniti v prid ekonomskega uspeha.

Ko že začnemo vprašanje ekonomskega uspeha, potem se moramo zavedati, da to vprašanje potegne za seboj vrsto pozitivnih hotenj. Nedvomno imamo v kolektivu še vrsto skritih rezerv v poslovnih stroških, ki pa jih bo možno odkriti le na osnovi izpopolnjevanja sistema osebnih dohodkov.

Zaradi tega je pri določanju nalog in vloge naše organizacije bistveno pomembno nadaljnje uveljavljanje novega gospodarskega sistema.

Mnogo smo si v preteklem letu prizadevali približati upravljanje neposrednemu proizvajalcu, ki naj bi obenem postal upravljavec, vendar nam to še ni v popolnosti uspelo. Zadovoljivi rezultati so se pokazali v tistih enotah, kjer imajo redne skupščine, na katerih lahko proizvajalci aktivno sodelujejo v upravljanju. Nasprotno pa je še nekaj enot, ki tem smotrom sploh niso sledile. Važno je namreč, da sindikalne podružnice ekonomskih enot preko skupščin posredujejo proizvajalcem ekonomsko problematiko enote in podjetja. V enotah bomo krepili samoupravljanje s tem, da bomo proizvajalce postavljali v vedno odgovornejši položaj upravljavca, s čimer se bo tudi spreminjala miselnost in vloga vsakega posameznika. Ce bomo na dosedanjih izkušnjah postavili pravilni status skupščin enot, bomo lahko mirno trdili, da imamo mehanizem upravljanja na dobrih temeljih. Uspehi v tem procesu pa so odvisni od nas samih, kolikor bomo sposobni z vsakodnevnim praktičnim delom vključevati proizvajalce, da sodelujejo pri odločanju v kolektivu, zavedajoč se pri tem, da nosijo odgovornost za vse dobre in slabe strani upravljanja.

(Nadaljevanje na 4. strani)

OB ZAKLJUČNEM RAČUNU ZA LETO 1961

Člani kolektiva, a posebno delavskega sveta, so bili že pet dni pred razpravo o zaključnem računu na zasedanju delavskega sveta seznanjeni z vsebino poslovnega poročila za 1961. leto. Tako je delavski svet naše gospodarske organizacije po temeljiti razpravi pokazatelj iz zaključnega računa in predlogov upravnega odbora dne 29. marca sprejel oziroma potrdil zaključni račun za leto 1961.

V težnji, da se z znižanjem proizvodnih in ostalih stroškov doseže večji dohodek, je bila zelo interesantna analiza stroškov, ki so se gibali v naslednji višini in sicer:

	1960 v milijonih din	1961 v milijonih din	Indeks 1961:60
vrednost porabljenega materiala	4.235,0	4.068,2	96
storitve drugih	75,9	67,2	89
najemnina	2,5	0,6	23
obresti od kreditov	70,3	83,6	119
za izobraževanje kadrov	—	10,9	—
reklama in propaganda	6,0	6,7	111
reprezentančni stroški	1,1	1,3	121
stroški udeležbe na sejmih	4,1	4,6	110
zavarovalne premije	30,2	27,5	91
osvajanje nove proizvodnje	15,6	21,1	135
stroški za investicijsko vzdrževanje	149,7	300,5	201
osebni izdatki, ki obremenjujejo poslovne stroške	37,2	47,3	127
amortizacija	180,6	217,2	120
obresti od poslov, sklada prispevki in članarine	162,7	196,3	121
dopolnilni prispevek za socialno zavarovanje	23,7	4,6	* 19
socialno zavarovanje	14,5	27,2	187
prispevek za vodni sklad	60,5	89,7	148
drugi oseb. izd. v breme posl. stroš.	32,8	32,3	99
razni drugi stroški	1,2	0,3	26
Skupni stroški	5.103,6	5.207,1	102

Osebnosti izdatki, ki bremenijo poslovne stroške, so v glavnem zajemali izdatke za prevoz na delo in z dela nad predpisano višino (24,8 milij. din), nadomestila za dneve boleznih do 7 dni (8,8 milij. din) in nagrade vajencem (7,9 milij. din). Drugi osebni izdatki v breme poslovnih stroškov od 32,8 milij. din pa so nastali zaradi potreb za higiensko tehnično zaščito.

Iz prednjega pregleda je razvidno, da je pri nižji vrednosti porabljenega materiala in storitvah ostvarjena višja proizvodnja kot v letu 1960. Občutno povečanje stroškov je samo pri treh pozicijah, in sicer: stroških, za investicijsko vzdrževanje in dopolnilnem prispevku za socialno zavarovanje ter prispevku za vodni sklad.

Glede na večidel zastarela osnovna sredstva, so v letu 1961 vkalkulirani večji zneski za investicijsko vzdrževanje. Od vkalkuliranih 300,5 milij. so bili dejanski stroški 225,1 milij. din, pozitivna razlika se pa po obstoječih predpisih prenese v 1962. leto.

(Nadaljevanje s 3. strani)

Kljub temu, da smo decentralizacijo organov upravljanja izvedli pred šestnajstimi meseci, nam v njih sodeluje že 209 upravljalcev, kar pomeni, da je bil dosedaj vsak deveti član kolektiva vključen v sistem upravljanja. Izkušnje nam kažejo, da smo te organe sicer pravilno usmerili, ne moremo pa si opravičiti tega, da so morali biti sklepi obratnih delavskih svetov še obravnavani in potrjeni od delavskega sveta podjetja, kar je rušilo njihovo samostojnost.

Ce je temu tako, se mora spremeniti vloga delavskega sveta podjetja nasproti organom upravljanja v enotah. Večje možnosti za popolno decentralizacijo pa jim bo dal nov poslovnik, ki ga pripravljamo, in ki bo tudi vseboval spremembo vloge delavskega sveta podjetja glede na organe v enotah in njihovim skupščinam. Vsebinska dela obratnih delavskih svetov bo v perspektivi začrtana z vsemi kompetencami in dopolnitvami.

Poleg zadovoljivih rezultatov pa se žal pojavljajo še tudi napake. V nekaterih enotah se preveč spuščajo v drobnjakarstvo, druge čakajo samo navodil od zgoraj, kar je v sedanjih pogojih nesmiselno. Čutiti je tudi, da se n. pr. ponekod zapirajo v ozek krog, da problemov ne prenašajo, oziroma ne izhajajo od neposrednih proizvajalcev, čeprav je bilo v razpravah in dosedanjem poslovanju jasno in točno prikazano, kakšna je odgovornost in delokrog svetov enot, medtem ko stvari, ki so za proizvajalca in uspeh organizacijske enote izredne važnosti, puščajo ob strani. Razmišljati moramo, kako bomo te slabosti odpravili.

Prav zaradi zapiranja nekaterih delavskih svetov enot v svoj delokrog je v njihovih enotah postal poseben problem — sistem obveščanja proizvajalcev o problemih in delu organov upravljanja. Marsikje še mislijo, da je dovolj, če jim povedo, kako morajo delati, tako da je v taki enoti proizvajalec zgolj objekt, ki mora reagirati na ukaz in biti zadovoljen z vsakim sklepom, čeprav mu ni bil pojasnjen.

Praviloma morajo delavci vedeti, kako in kaj se sklepa v organih upravljanja — in ne samo to. V bistvu je potrebno organizacijsko omogočiti, da bo osnovno upravljanje postalo v letošnjem letu v enotah preko skupščin čim bolj neposredno.

Osnovna sredstva, gledana v celoti, so po knjižni vrednosti odpisana le za 32%, kar naj bi pokazalo, da podjetje nima tako zastarelih osnovnih sredstev. Po podrobni analizi po obratih dobimo bolj realno sliko zastarelosti (razen elektroplavža in aglomeracije in livarne valjev). Odpisi v ostalih obratih so iznad 40%, tehnična sposobnost pa je izpod 50%. Samo knjižni odpisi, ki se od dejanske tehnične izrabljenosti še znatno razlikujejo, znašajo pri obdelovalnici valjev 44%, jeklarni 44%, valjarni 54%, šamotni 68%.

Ce upoštevamo dejstvo, da v celotnem sestavu osnovnih sredstev predstavljata aglomeracija in elektroplavž po vrednosti 38% vseh osnovnih sredstev in, če ta izločimo, ugotovimo, da je povprečna iztrošenost vseh ostalih obratov 45%.

Dopolnilni prispevek za socialno zavarovanje se povečuje glede na večje število boleznih nad 7 dni, a povečanje prispevka vodnemu skladu je usledilo po pristojni odločbi ter se za 1962. leto predvideva tudi v višini 90 milij. din.

Sledila je primerjava izvršenih ur in zaostankov iz dela v 1961. letu glede na 1960. leto in sicer:

	Indeks 1961:1960
1. dejansko opravljene ure	95,9
2. plačani redni dopusti	99,0
plačani izredni dopusti	132,8
plačani državni prazniki	97,4
3. boleznine do 7 dni	99,6
boleznine nad 7 dni	85,7
vojaške in državlanske dolžnosti	108,7
opravičeni izostanki	74,9
neopravičeni izostanki	62,1
porodniški dopusti in nega otrok	87,6
izgube zaradi skrajšanega delov. časa	69,2
skupaj 1 in 2	109,9
skupaj 1, 2 in 3	102,0
skupaj 2 in 3	96,2
skupaj 1 in 2	96,6
skupaj 1, 2 in 3	100,6

Pokazatelji so zelo pozitivni in kažejo znižanje izvršenih ur za povečano proizvodnjo, kar se je pozitivno odrazilo na produktivnosti po količini in vrednosti.

Povečanje izgubljenih delovnih ur je nastalo samo pri izrednih dopustih (18.156 ur), bolezninah nad 7 dni (212.624 ur) in izgubah zaradi skrajšane delovnega časa (25.282 ur).

Podjetje je imelo v letu 1961 po delavskem svetu odobren proizvodni plan, ki je bil po količini v odnosu na prejšnja leta (brez rudarskih obratov) občutno povečan in sicer:

1956 leta	100	1959 leta	126
1957 leta	114	1960 leta	139
1958 leta	120	1961 leta	147

Dosežena je bila količinska proizvodnja in sicer:

	% v odnosu na plan	% v odnosu na l. 1960
proizvodnja aglomeracije	99,2	99,0
proizvodnja elektroplavža	103,2	102,4
proizvodnja jeklarne	99,3	103,3
proizvodnja valjarne	92,9	97,3
proizvodnja liv. sive litine	113,0	122,0
proizvodnja livarne valjev	83,6	96,3
proizvodnja obdelov. valjev	83,6	101,2
proizvodnja šamotne	118,0	100,1
povprečno doseženo	98,5	101,5

Skupna proizvodnja je glede na 1960. leto porasla za 15%, a glede na plan pa je dosežena samo z 98,5%.

Večje odstopanje od plana je nastalo samo pri proizvodnji valjarne, livarne valjev in obdelovalnice valjev. Če pa efektivne tone proizvodnje valjarne preračunamo v obračunske tone, ugotovljamo izvršitev za 121%. Za valje ni bilo dovolj naročil.

Predvideva se, da je takšno stanje pri valjih nastalo izjemoma samo v 1961. letu.

Pri blagovni proizvodnji je bilo približno isto stanje in sicer pri:

	% v odnosu na plan	% v odnosu na l. 1960
proizvodnja elektroplavža	128,9	94,4
proizvodnja valjarne	90,8	91,0
proizvodnja liv. sive litine	113,0	127,1
proizvodnja obdel. valjev	78,4	101,9
proizvodnja šamotne	118,0	100,1
	102,4	97,7

V primerjavi niso zajeti proizvodi rudarskih obratov, ki so s 1. VI. 1961 izločeni v samostojno podjetje »Montana« Šentjur.

Usluge pomožnih obratov so glede na plan izvršene 98,1%. Izvršene ure v delavnicah:

	%
za vzdrževanje obratov	55,53
za investicijsko vzdrževanje	29,80
za ostale investicije	2,98
za naročnike	11,69
	100,00

Vrednost celotne proizvodnje obračuna po povprečnih doseženih prodajnih cenah v 1960. letu se je povečala v 1961. letu glede na vrednost v 1960. letu za 9%.

Vzdrževalni obrati in ostali pomožni obrati so v preteklem letu prispevali k ostvareni predvidene proizvodnje in doseženega dohodka. S svojo dejavnostjo so skrbeli, da so bila vsa popravila pravočasno in v redu opravljena. Skrbeli so za tekoče in investicijsko vzdrževanje strojev in naprav, razen tega pa so nemoteno oskrbovali osnovne obrate s potrebnimi surovinami, materialom in energijo.

Realizacija je bila v višini, ki je predvidena v planu. Tako je plan realizacije v finančnem pogledu izpolnjen s 100%.

dolžnosti pojmuje v manjšem obsegu. Politično škodljivo pa je, če si kdo prilašča pravico, da tisti meter nategne mimo ogranov upravljanja. Teh primerov je sicer v kolektivu malo, obstajajo pa še.

Ni potrebno še posebej dokazovati, da smo glede notranjih odnosov, medsebojnega sodelovanja notranje delitve pravic in dolžnosti prve osnovne družbeno-pravne aktov že nakazali in skušali rešiti. Biti pa nam mora jasno, da smo na tej poti šele pri polovici cilja, da je glede tega, kot sem že poudaril, še nekaj »starega« in da tudi vse novo verjetno ne bo vzdržalo neizprosne najbolj pravičnega življenjskega izpita.

Kot je razvidno iz rezultatov lanskega leta, se je naš kolektiv uspešno vključil v nove pogoje gospodarjenja. Vplivi te vključitve se že odražajo tudi v obravnavi družbenega plana za letošnje leto. Za leto 1962 se namreč predvideva 7 milijard in 800 milijonov celotnega dohodka, kar je nekoliko manj, kot leta 1961, ker so se pojavili namreč nekateri novi momenti pri prodajnih cenah pri valjih in valjanih izdelkih. V zvezi s tem so pred kolektivom, istočasno pa pred našo organizacijo, zelo resne naloge, da namreč razširimo akcijo za odkrivanje notranjih rezerv, ker smo prepičani, da še obstajajo v nekaterih področjih našega dela. Izkoristiti moramo vse možnosti, da se celotni dohodek poveča in znižajo poslovni stroški, da si s tem ustvarimo pogoje, ki so nam sedaj, ko prehajamo v obdobje rekonstrukcije podjetja, nujno potrebni. Zato mora biti naša največja skrb usmerjena povečanju storilnosti dela in izboljšanju ekonomičnosti. Da bi to dosegli, moramo izboljšati organizacijo dela, skrbeti moramo za pravilno zaposlovanje proizvajalcev ter za pospešeno in učinkovito izobraževanje na delovnih mestih.

V skladu z decentralizacijo upravljanja in v zavesti, da mora biti delo sindikata elastično, smo v času od lanskega občnega zbora reorganizirali naše delo, oziroma prenesli funkcije odločanja v obrate. Tako je postala sindikalna podružnica enote osnovna oblika naše dejavnosti. S tem nismo spremenili samo imena od odborov na podružnice, spremenila se je vloga in vsebina dela z vso samostojnostjo. Vedstva sindikalnih enot bodo lahko tesno povezana s svojim članstvom, kar mora omogočiti, da se bodo uveljavljali zakoniti predlogi.

Prodajne cene so ostale približno na tisti višini, kot so bile v 1960. letu. Osnovne odredjene cene valjanim proizvodom so bile v mesecu maju povečane od 79 na 85 din/kg zaradi podražitve surovin, kar je vplivalo na preseganje vp lanu predvidenih prodajnih cen.

Priznane reklamacije na proizvodnjo iz leta 1961 so se občutno znižale, glede na odobreno vrednost reklamacij v 1960. letu in prejšnjih letih.

Pri osnovnih sredstvih ni bilo bistvenih sprememb, ker je bilo skupno povečanje vrednosti osnovnih sredstev za 101 milijon din, a zmanjšanje za odpisana, prodana in brezplačno prenesena osnovna sredstva, v skupni vrednosti 31 milij. din. Brezplačen prenos osnovnih sredstev je bil v celoti izvršen na novo podjetje »Montana« Sentjur.

Osnovna sredstva izven uporabe po nabavni vrednosti 33,2 milij. din so se povečale na 45,8 milij. din.

Iz analize intenzivnosti koriščenja osnovnih sredstev nasproti letu 1960 prikazuje, da je intenzivnost norasla povprečno za 19 %.

Razmerje osnovnih sredstev z obratnimi sredstvi je bilo 68 % : 32 %, ter se je zvišalo od leta 1960 samo za 1 % v korist osnovnih sredstev.

Tudi pri osnovnih sredstvih družbenega standarda ni bilo bistvenih sprememb, znižanje vrednosti je nastalo v glavnem zaradi rednih letnih odpisov, a povečanje vrednosti pa je bilo za 52,8 milijona v glavnem za aktivirane objekte zgrajeno v okviru delovne akcije 27,0 milij. din, vodovod Žeršiče 12,5 milij. ter greznica in kanalizacija na Lipi — 4,4 milij. din.

Za nabavo in izgradnjo osnovnih sredstev so uporabljena samo lastna sredstva, razen za gradnjo stanovanjskih blokov. Za stanovanjsko izgradnjo je bilo od stanovanjskega sklada ObLO Celje odobreno posojilo v višini 43 milij. din z rokom odplačila 25 let in obrestno mero 1 %.

Da ni bilo večjih investicijskih vlaganj, tako za osnovna sredstva podjetja kot za družbeni standard, je krivo stalno pomanjkanje likvidnih sredstev, na žiro računu za prenašanje na ustrezajoče sklade za namensko izkoriščanje glede na nastale potrebe.

Tako so bila sredstva skladov zelo omejena ter je za nujne investicijske potrebe in nabave osnovnih sredstev porabljeno iz poslovnega sklada denarnih sredstev sklada osnovnih sredstev 74,8 milij. din, od tega za anuitete 1,1 milij. din, obvezno rezervo 8,4 milij. din, 25 % odvod pri izkoriščanju sredstev, 5,3 milij. din. Isti je bil primer pri skladu skupne porabe in so bila skupna izplačila za potrebe družbenega standarda 87,7 milij. din, od tega obvezna rezerva 10 milij. din in anuitete 4,4 milij. din.

Iz sredstev amortizacijskega sklada so plačane anuitete v višini 39,6 milij. din, za plačanje situacij in nabav osnovnih sredstev, projektov in poslovnega inventarja smo potrošili 104,2 milij. din, od tega 20,8 milij. din za odvode zaradi uporabe sredstev.

Blokirana amortizacija je izknjižena in se je v celotnem znesku 841,4 milij. din porabila za odplačilo kredita za začetni sklad obratnih sredstev.

Podjetje je z 31. XII. 1961 uporabilo kredite v skupnem znesku 1009,7 milij. din, od tega:

za začetni sklad obratnih sredstev . . . 67,5 milij.
za trajna obratna sredstva . . . . . 344,2 milij.
za občasna obratna sredstva . . . . .
(od 6. XII. 1961 dalje) . . . . . 598,0 milij.

Iz analize povprečne izrabe obratnih sredstev je razviden dejanski primanjkljaj obratnih sredstev približno 880 milij. din. Vezava dni je bila občutno večja glede na postavljene normative v 1957. letu, ko so določevali potrebna obratna sredstva za gospodarske organizacije včlanjene v Združenju jugoslovanskih železarn. V našem podjetju se je povečavala proizvodnja iz leta v leto, s popolnejšo oziroma boljšo izrabo že obstoječih kapacitet. Nismo samo povečavali proizvodnje, temveč smo osvajali novo proizvodnjo, pa so naši proizvodni obrati dosegli precejšen napredek v proizvodnji kvalitetnejših izdelkov in kompliciranih sortimentov. Takšna proizvodnja zahteva bolj pester sestav zalag potrebnih surovin in materiala. V razdobju od 1957. leta do danes pa so tudi občutno porasle cene nekaterim surovinam in materialu z istočasnim povečanjem transportnih stroškov. Samo zaradi teh razlogov, brez ozira na pozitivne spremembe v proizvodnji, že niso več realni normativi za potrebna obratna sredstva, ki so ugotovljeni v 1957. oziroma z malo spremembo v 1958. letu.

Takšen primanjkljaj obratnih sredstev se v doglednem času ne bo mogel nadoknaditi samo iz lastnih sredstev podjetja, ker so le-ta potrebna še za druge najuspešnejše potrebe kot n. pr. udeležba pri predvidenih obsežnih rekonstrukcijah, potrebe družbenega standarda (stanovanja) itd. Z ostalimi železarnami težimo, da se ponovno ugotovijo danes potrebna obratna sredstva. Ta analiza naj bi se izvršila po dobro postavljeni enotni metodologiji.

Po stanju 31. XII. 1961 glede na stanje istega dne 1960. leta so zaloge po vrednosti porasle za 32 %, od tega:

pri zalozah surovin in materiala . . . . . 6 %
pri zalozah nedovršene proizvodnje . . . . . 20 %
pri zalozah polizdelkov . . . . . 53 %
pri zalozah gotovih izdelkov . . . . . 112 %

Terjatve od kupcev so se v isti primerjavi znižale za 9 %, a ostala obratna sredstva povečala za 27 %.

Res je, da je takšno stanje vezano samo za neki dan v letu. Nihanje zaloz, surovin in materiala je bilo v mesecih zelo različno, odvisno od nabave. Letni koeficient obračanja izražen v dneh se je gibal od 75 dni v mesecu maju, ko je bila najnižja zaloga, na 128 dni v mesecu decembru, ko je bila zaloga najvišja. Na povečane vrednosti teh zaloz so vplivale tudi nove višje nabavne cene. V glavnem pa je iz prednjega razvidno, da so bile med letom nižje zaloge surovin in materiala, ker je na nihanje in znižanje vrednosti zaloz od časa do časa vplivajo tudi pomanjkanje likvidnih denarnih sredstev za plačanje zapadlih faktur dobaviteljem.

Povečanje pri nedovršeni proizvodnji in polizdelkov je nastalo v prvi vrsti zaradi večje proizvodnje jekla, pa tudi porast kvalitetnih valjanih izdelkov je zahteval večjo zalogo jekla.

Pri nekaterih izdelkih smo čakali na prevzem kupcev, a nekatere valje smo po sklepu delavskega sveta proizvajali začasno na zalogo po naročilih za 1962. leto.

Čeprav, so po prednjem pregledu znižane terjatve od kupcev za 9 %, je bilo med letom stanje zelo različno, pa smo prvič imeli v tem letu včasih tudi terjatve v višini več kot 2000 milij. din.

O tem so večkrat razpravljali organi delavskega samoupravljanja in čeprav je vodstvo podjetja posvetilo vso pozornost premagovanju kritične situacije, ni bilo ustreznih uspehov. Prenehali smo dobave nesolidnim kupcem, stornirali pogodbe, iztoževali zapadle terjatve in vršili izvršbe v prejšnjem letu. Skupni znesek tožb in izvršb se je v isti primerjavi povečal v prvem primeru za 1156 milij. din, v drugem pa za 1452 milij. din. Tudi naši dobavitelji so povečali tožbe za 97, izvršbe pa za 82 primerov.

Kupcem smo zaračunali zamudne obresti v višini 96,3 milij. din (1960. leta — 39,7 milij. din), a plačali smo dobaviteljem 78,5 milij. din, zamudnih obresti (v 1960. letu — 46,7 milij. din), a poleg tega je nastalo še stroškov in zamudnih obresti 20,2 milij. din za nepravočasno plačevanje družbenih obveznosti.

Pri takšni situaciji je bil naš žiro račun pri filiali Narodne banke v Celju blokiran 251 dni (v 1960. letu 174 dni).

Po zelo dolgem pričakovanju nam je bil šele v decembru odobren kratkoročni — strogo namenski kredit v višini 598 milij. din. S sprostitvijo sredstev čistega dohodka, ostvarjenega v 1960. letu in iz omenjenega kredita smo v decembru poravnali vse obveznosti do družbe in dobaviteljev, tako da so nastali neplačani računi samo iz druge polovice decembra, toda tudi v tem obdobju se ni izboljšalo stanje terjatev do naših kupcev.

Kljub temu smo uspeli obdržati neprekinjeno proizvodnjo. Zaradi pomanjkanja ingotov smo rešili problem rednega obratovanja v valjarni z uslužnostnim prevajanjem raznih količin polfabrikatov iz Avstrije in domačih viškov gredic, ki so bile pri raznih industr. in trgovskih podjetjih.

Prodaja je bila nekoliko nižja kot v letu 1960, ker smo za lastne potrebe porabili več belega surovega železa, vendar pa smo dosegli planirano vrednost prodaje.

V primerjavi z izvozom v prejšnjem letu smo količinsko daleč presegli izvoz v letu 1961, vrednostno pa se je izvoz zmanjšal za približno 5 %. Pri izvozu so upoštevana tudi prevajanja, ki so izražena v tonaži, v vrednosti pa so zajete samo neplačane usluge za prevajanje brez vrednosti materiala.

V 1961. letu so se osebni dohodki formirali in delili po dveh različnih sistemih. V I. polletju so bili v veljavi vsi pravilniki iz 1960. leta, a v II. polletju se je uporabljal nov pravilnik o oblikovanju in delitvi sredstev za osebne dohodke. Novi pravilnik je prinesel bistvene spremembe pri formiranju in delitvi sredstev za osebne dohodke.

Glede na višino izplačila osebnih dohodkov v 1960. letu so se isti povečali za 10,69 %. Izplačila iz sredstev za osebne dohodke v isti primerjavi za honorarje v dopolnilnem delovnem razmerju, dnevnice nad predpisano višino, za topli obrok in kolektivno zavarovanje pa so se povečali za 73,11 %.

Na takšno povečanje je vplival prispevek za topli obrok, ker v letu 1960 nismo plačevali ta prispevek skozi vse leto, kot lani. Po naknadnih izplačilih za leto 1961 v 1962. letu (izravnalni skladi, rezervni sklad za osebne dohodke, rezultati iz dohodka v IV. kvartalu) je višina porabljenih sredstev za bruto izplačilo čisto individualiziranih osebnih dohodkov porastla od 10,69 % približno na 12 %.

Na večja izplačila v letu 1961 v primerjavi z izplačili v letu 1960 iz dela čistega dohodka, ki je namenjen za osebne dohodke, je med drugim vplivalo tudi naslednje in sicer:

povečanje proizvodnje in produktivnosti po količini in vrednosti;

novo ocenjena delovna mesta po pravilniku, ki je stopil v veljavo 1. VII. 1961 (manjši vpliv); dodatki za delovno dobo in nadomestila za letne dopuste se povečujejo iz leta v leto.

Premije so se izplačevale samo v I. polletju. Norme in akordi so v povprečju doseženi v I. polletju s 128,49 %, v II. polletju pa samo s 116,65 %.

Glede na ukinitve skupinskih norm v II. polletju in prenos odločanja o individualiziranih akordih in normah na obratne delavske svete, se je delo po akordu in normah zelo skrcilo ter istočasno znižal presežek.

V primerjavi s I. polletjem 1960. leta se je nadurno delo v isti dobi 1961. leta znižalo za 13,907

nadur. V I. polletju 1961 je izvršeno 31.468 nadur, v II. polletju pa samo 11.733 nadur. Glede na število izvršenih nadur v prejšnjem letu se je nadurno delo znižalo za 47,87 %.

Povprečni osebni dohodki so se v primerjavi z doseženimi povprečnimi osebnimi dohodki v prejšnjem letu povečali za ca. 17 %.

Ugotovljeni primanjkljaji in presežki pri inventuri, čeprav so bili precej visoki, niso bistveno vplivali na dohodek podjetja. Po razpravi o inventuri je delavski svet sprejel zelo pomemben sklep in sicer:

da se uvedejo poslovni vsespovsod, kjer je to potrebno;

v bodoče naj se vršijo popisi tekoče, a ne več samo ob koncu leta;

vodstvo podjetja naj preko vodij sektorjev izreka tudi sankcije za nerednosti in malomarnosti, ki nastopajo v zvezi s popisom;

material, ki se razhoduje, naj se uniči in o tem napravi zapisnik;

drobni inventar, ki se vodi pod različnimi imeni, naj se uredi po posebni strokovni komisiji; o osnovnih sredstvih naj se dopolni evidenca, tudi že z ozirom na predvideno revalorizacijo.

Inventurna komisija je ugotovila tudi uspehe pri zboljšanju evidence drobnega inventarja, pri osnovnih sredstvih in v centralnem skladišču.

Ugotovljeni in razdeljeni celotni dohodek iz poslovanja v 1961. letu primerjan glede na izvršitev v 1960. letu in plan za 1961. leto:

	v % v odnosu na ostvar.	1. 1961 v odnosu na plan 1. 1961
celotni dohodek	98	102
poslovni stroški	95	93
doseženi dohodek	101	118
15 % prispevek iz dohodka	30	117
čisti dohodek	150	91
za osebne dohodke	127	122
za sklade podjetja	236	123

Novi instrumenti za razdelitev celotnega dohodka so v prvi vrsti omogočili takšno povečanje lastnih sredstev za osebne dohodke in sklade.

Sredstva čistega dohodka so razdeljena v razmerju 56 % za osebne dohodke in 44 % za sklade, v duhu pravilnika o razdelitvi čistega dohodka.

Vsak odstotek pri osebnih dohodkih v primerjavi z 1960. letom zajema tudi del prispevkov, ki se v 1960. letu niso izločali iz sredstev za osebne dohodke (91,7 milij. — 4 % za stanovanjski sklad, 2 % za dopolnilno socialno zavarovanje in 1 % za popuste v potniškem prometu).

Sredstva namenjena za lastne sklade so v določenem razmerju razdeljena — po sklepu delavskega sveta — v poslovni sklad, v sklad skupne porabe in v neobvezni rezervni sklad.

Ta sredstva se bodo namensko uporabila po naknadnem odobrenem programu delavskega sveta. Sredstva začasno izločena v neobvezni rezervni sklad se bodo po potrebi po sklepih delavskega sveta prenašala v poslovni sklad in sklad skupne porabe.

Ugotovljen je porast produktivnosti po vrednosti na zaposlenega glede na povečano proizvodnjo in doseženo vrednost in sicer:

	(v 000 din)	1958	1959	1960	1961
1. vrednost proizvodnje po lastni ceni	10,354	11.486	12.579	14.468	
2. proizvodnost (din/del. v podj.)	5,523	5.872	6.343	7.466	
3. proizvodnost (din/del. v proizv.)	8,422	9.307	10.318	12.077	

Storilnost po vrednosti na izvršeno uro delavca je v povprečju povečana za 9,9 %, a po količini za 4 % glede na doseženo storilnost v 1960. letu.

Če pa primerjamo doseženo produktivnost in rentabilnost glede na narodni dohodek in s 1960. letom, ugotavljamo povečanje in sicer:

	Indeks
a) produktivnost:	
ostvarjeni narodni dohodek: skupno število delovnih ur	108,1
ostvarjeni narodni dohodek + amortizacija povprečno število zaposlenih	109,6
b) rentabilnost:	
ostvarjeni narodni dohodek: vložena sredstva	96,0

Indeks je nižji za 4, ker je pod povprečnimi vložnimi sredstvi zajet čisti dohodek, ostvarjen med letom, ki smo ga uporabili kot obratna sredstva (povprečno 377 milij. din). V nasprotnem bi bil indeks 101,4.

Glede na realizacijo v 1960. letu je v letu 1961 zabeleženo povečanje dohodka na 1 zaposlenega in sicer:

	v 000 din	%
pri celotnem dohodku	4,1	
pri dohodku podjetja	4,4	
pri čistem dohodku	68,5	
pri delu čistega dohodka za osebne dohodke	31,7	
pri delu čistega dohodka za sklade	162,6	

V tem grobem orisu karakterističnih podatkov poslovanja in rezultatov v 1961. letu lahko sklepamo, da je naš kolektiv zopet dosegel uspehe, ki smo jih sicer vajeni že v vseh prejšnjih letih, posebno pa od zgodovinskega dne, ko je bila tovarna predana kolektivu v upravljanje.

Miroslav Bele

VEZ MED KOLEKTIVOM IN ŠTIPENDISTI

Glasilo »Storski železar« je našlo pot tudi v vrste štipendistov. To nam je dokazalo, da na podjetje nismo in ne smemo biti vezani samo s pogodbo o štipendiji. Nujno je namreč, da se kot bodoči udeleženci v produkcijskem procesu že sedaj seznanimo z nekaterimi najvažnejšimi problemi in nalogami, pred katerimi je delovni kolektiv Železarne Store.

Pokazal bi rad na primer, ki se mi zdi zdrav in ki je vreden, da se omenja. Gre za sodelovanje med klubom šentjurskih študentov in med predstavniki te občine.

Sentjurski klub je mlad (ustanovil se je po decentralizaciji celjskega kluba), ki pa se je kljub temu resno lotil nalog. Ideja, da stopimo v stik s predstavniki šentjurske občine, kot tistimi organi, ki dajejo smernice političnemu in gospodarskemu življenju v naši občini, je bila pozdravljena z obeh strani.

Sestali smo se 8. marca t. l. v prostorih univerze in v več kot tri urnem razgovoru izmenjali mnenja; povedali smo naše in slišali njihove probleme.

Predsednik občine tov. Klastec nam je povedal mnogo zanimivega o agrokombinatu v Sentjurju, o novem podjetju nemetalnih izdelkov »Montana«, samopostrežni trgovni, novi cesti itd. V zvezi s problemom prehajanja kmečkega življa v industrijo, smo se v razgovoru dotaknili tudi rekonstrukcije Železarne Store. Tov. Pungartnik nam je govoril o splošnih problemih štipendistov in konkretno o problemih štipendiranja v šentjurski občini.

Tovariši so bili prijetno presenečeni nad nekaterimi našimi predlogi, posebno nad tem, da bi tudi štipendisti pošiljali predstavnike na važnejše seje ObLO in zasedanja DS. Navezali smo tudi stike z organizacijo LMS in občinskim aktivom. Z našo pomočjo bo tako v Sentjurju organizirano predavanje inozemskega študenta o problemih njegove domovine.

Mislím, da je korak šentjurskih občinskih mož pohvale vreden, še več — koristen. Da je koristen, izpričuje dejstvo, da ni osamljen. Podobno sodelovanje je namreč organiziral tudi kolektiv Tovarne emajlirane posode v Celju.

Te vrstice sem napisal ob sklepu, da se tudi študentom pošilja glasilo štorskih železarjev.

Upajmo, da bo postal »Storski železar« naš prijatelj in svetovalec, ki nam bo budil zavest, da živimo s kolektivom. Bilten naj bo znanilec nove, elastičnejše ere na področju zblíževanja! Na njegovih straneh bomo iskali to, kar gre na žalost premnogokrat mimo nas: od vseh tistih drobnih vestí kot so poroke in rojstva, pa preko promikov in problemov do družbenopolitičnega in gospodarskega življenja v tovarni, katere aktivni člani bomo eni prej, drugi kasneje tudi mi — štipendisti.

Ob tej priliki želim uredništvu »Storskega železarja« v svojem in v imenu ostalih štipendistov še vrsto let uspešnega in plodnega dela, ki naj zrcali prizadevanja vsega kolektiva za vsestranski napredek in razvoj naše socialistične skupnosti!

Lojze Vrečko, študent prava

KJE SO NOVOSTI NAŠE KNJIŽNICE?

V našem »Železarju«, ki je dober časopis za naš kolektiv, ste pričeli objavljati novosti z našega knjižnega trga. Nimam pravice trditi, da to ni prav ali potrebno, mislim pa, da bi bilo bolj umestno na tem mestu objavljati na podoben način novosti in pa zanimivosti iz naše strokovne knjižnice in pa, če hočete, še zanimivosti iz knjižnice »Svobode« Store.

Takšna novost v našem časopisu bi gotovo vzbudila pri člane kolektiva več zanimanja za strokovno knjižnico železarne in za knjižnico »Svobode«.

Prepričan sem, da bo objava mojega pisma izpodrinila novosti iz našega knjižnega trga, sicer pa bodo umestnost predloga presodili bralci Železarne.

Anton Mackošek

ODGOVOR UREDNIŠTVA: Za rubriko »Knjiga zame in zate« smo se odločili, da bi člane kolektiva opozorili na novitete na našem knjižnem trgu. Kot ste opazili, smo zabeležili le izide tistih knjig, ki zadevajo našo stroko in smo na ta način hoteli opozoriti tudi knjižnico, da bi jih naročila. Prav tako smo pripravili objavljati poročila o novitetah naše knjižnice, če nam jih bo posredovala in, če gre za knjige, na katere kaže posebej opozoriti bralce. Ker pa takšnega prispevka doslej nismo prejeli, je rubrika »Knjiga zame in zate« izostala, kajti zaradi pomanjkanja prostora in zaradi vašega pisma, nismo uvrstili v zadnjo številko recenzij, kot smo jih doslej objavljali.

ALI TISKAMO PREMALO »STORSKEGA ZELEZARJA«

Oprostite, da se ne oglašam s kakšnem pomembnejšim prispevkom iz našega obrata za naše tovarniško glasilo, ki ga tako neredno prejemamo, da se v imenu prizadetih sotovarišev tokrat oglašam zaradi tega.

Znano nam je, da je »Storski železar« namenjen vsem članom našega podjetja in vemo tudi, da se ga tiska v zadostni nakladi, vendar se v našem obratu (jeklarni) že nekaj časa dogaja, da ta ali oni lista ne prejme, o čemer pa smo molčali. Pri tej zadnji, to je tretji številki letošnjega letnika, bi skoraj lahko dejali, da je povprečno vsak četrti delavec ostal brez »Železarja«. Radi bi vedeli, kaj in kje je vzrok, da lista ne dobivamo v redu. Izgovor, da so prišli v obrat novi člani in da le-ti lista zaenkrat niso mogli dobiti, bi bil neutemeljen, ker so po večini vsi novodošli časopis dobili in smo brez njega ostali stari člani obrata.

Prosimo torej, naj bi se ta zadeva končno uredila, da bi »Železarja«, za katerega smo tako zainteresirani, v redu dobivali in po možnosti naj bi nam tudi navedeno številko naknadno razdelili.

Delavci iz jeklarne

DRAGI UREDNIK!

Rad bi dobil pojasnilo glede našega časopisa. Kakor vidim, izhaja vsakega 15. v mesecu, mi ga pa prejmemo šele naslednji mesec pred 15.

Ali gre morda za slabo razdeljevanje? Pa še to: če delata v Železarni dva člana iz ene družine, ali pripada obema samo en izvod lista?

B. I.

Odgovor uredništva: Zadnjo številko smo natisnili v 2200 izvodi in sodimo, da bi jo morali prejeti vsi člani kolektiva. Hvala za opozorilo. Odslej bomo posvečali več pozornosti distribuciji našega glasila.

Pa še tole glede razdelitve:

Glasilo pride iz Ljubljane v popoldanskih urah, toda že drugi dan zjutraj ga v eni uri razdelimo vsem oddelkom in obratom. Da je zadnjo — tretjo številko iz letošnjega leta dobil v obratu jeklarne šele vsak četrti, se nam zdi skoraj nemogoče.

Ce je bilo tako, je kriva temu pisarna obratovodstva, ki dobi glasilo za vse člane kolektiva. Tam je potrebno ugotoviti, zakaj je do tega prišlo. Upamo, da se to ne bo več ponovilo.

List res izhaja vsakega 15. v mesecu, toda zaradi tehničnih ovir v tiskarni ga navadno prejmemo okoli 20. Zato pa vendarle ni razloga, da bi ga razdelili med člane šele naslednji mesec. Upamo, da bo list v vseh obratih razdeljen takoj, ko ga bomo prejeli, to je navadno med 20. in 22. v mesecu.

S tem v zvezi pa opozarjamo vse dopisnike, da naj svoje prispevke oddajo do vsakega 3. v mesecu, kajti prav prepozno oddani rokopisi v tiskarno povzročajo nepotrebno zamudo pri izidu glasila. Prihodnja številka bo izšla na 4 straneh, objavljeni pa bodo le dopisi, ki jih bo uredništvo prejelo do 3. maja.

Klubsko življenje in mladina

Za aktivnost ljudske mladine je bil včasih značilen predvsem sestanek. Danes ima sestanek le funkcijo delovnega dogovora, izmenjavo mnenj in stališč do posameznih problemov, aktivnosti same pa se odvijajo izven sestankov v interesnih skupinah.

Take skupine so se razvile v klubske oblike dela, ki jih danes že ima LMS na šolah. Tu delujejo številne literarne skupine, novinarske sekcije, ki izdajajo svoja literarna ali pa tudi organizacijska glasila, dalje filmske sekcije, dramske, likovne itd. V opremljenih prostorih nekaterih aktivov ljudske mladine se vsak dan odvijajo različne oblike aktivnosti, od zelo zahtevnih organiziranih oblik pa do sproščenega razvedrila. Ponekod so posamezne dejavnosti mladine prerasle okvir aktivnosti. Iz mladinskega plesnega kluba v Celju se je razvila plesna šola, a kulturni klub mladih v Novem mestu je pomemben činitelj kulturnega življenja tega okraja. Klube pa ustanavljajo tudi druge organizacije. Tudi V. kongres SZDL Jugoslavije je sprejel kot eno osnovnih metod dela Socialistične zveze dela v sekcijah SZDL.

Vodstva nekaterih društev menijo, da je klubska dejavnost na kulturnem področju manj pomembna kot pa pripravljanje programov in nastopi sekcij na odru. Dramski in drugi nastopi naj bodo predvsem dopolnilna oblika kulturne dejavnosti za tiste, ki si žele javnega nastopa. Te prireditve bodo sčasoma ob večji kulturni razgledanosti nastopajočih in publike kvalitetnejše. Tudi kakovost prireditve zabavnega žanra moramo izboljšati. Zaradi podcenjevanja te zvrsti so zabavne prireditve čisto nekatere, slabo organizirane in celo neprimerne. Zabavnih prireditve si mladina želi, so pa prav tako vzgojne kot druge kulturne prireditve, zato pa morajo biti prav tako dobro priprav-

ljene kot vsaka druga kulturna prireditev.

Na seminarjih za klubske življenje, ki jih organizira republiška zveza Svobod in prosvetnih društev v Kopru, je bilo med udeleženci v preteklem letu več ko 3/4 mladine, med njimi polovico mladinskih funkcionarjev. Tudi udeležba mladine v delu klubov kaže na veliko zanimanje mladine za klubske oblike in metode dela. Vedno več podobnih seminarjev pa organizirajo tudi okraji. Podobni seminarji bodo še vedno potrebni, tako tisti, na katerih se udeleženci seminarjev usposabljaajo za metodske in organizacijske prijeme za delo klubov, kot tudi seminarjev za vodenje glasbenih krožkov in pod. Tudi za te seminarje bi morala vodstva ljudske mladine, kakor ostala društva izbrati kadre iz vrst mladine, ki delajo v posameznih interesnih aktivnostih mladine in društev.

Tak klub bomo v kratkem času ustanovili tudi v Storah. DPD Svoboda bo ustanovila klub v prostorih kulturnega doma, ki bo odprt predvidoma od 18.—22. ure. V teh prostorih — na razpolago bodo tri sobe — kjer bo televizor, šah, razne revije, bodo organizirali tudi predavanja, ki naj bi zajemala snov s področja kulture, filma, dramatike, likovne umetnosti, politična, športna, poljubno znanstvena itd.

Klub bo v Storah velikega pomena, saj se bo lahko izživljal sleherni naš član kolektiva, posebno pa mladina, ki do sedaj ni imela pravega prostora za razvedrilo. Tu bo morala mladina vložiti veliko truda, da bo življenje v obliki kluba res zaživel in doseglo svoj cilj klubskega življenja.

Tone Kajba

Tudi v obratu šamotne aktiv LMS

Stari tovarniški prostori s svojimi številnimi labirinti, hodniki in podesti, da se človek v njih komaj znajde, skrivajo mimoidočim ljudem veliko mladih proizvajalcev. Siv, kot moka droben prah kremenca in gline, ki z vztrajno silo seda na stroje in tla, ki sili v usta in oči — vsepovsod tam, kjer je prostor, ne more svojo mračno sivino zakriti želji in hotenja po napredku, ki sta svojstveni mladincem šamotne ravno tako kot ostalim mladim ljudem.

S tovariško pomočjo tovariša Gračnerja je sekretariat TK LMS pripravil ustanovni sestanek. Na tem sestanku je predsednik TK LMS tov. Medved Franc spregovoril zbranim mladincem. Orisal je osnovni namen mladinske organizacije in njeno mesto v sodobni družbi. Prikazal mesto mladega proizvajalca kot upravljavca, njegovo mesto v organizaciji LMS in pomen množičnega udejstvovanja mladine pri konkretnih akcijah in zadolžitvah.

Po uvodnih besedah so mladinci izjavili, da čutijo potrebo, da aktiv LMS na šamotni globoko zaorje ledino in da čutijo potrebo po organizirani celoti. Pripovedovali so tudi, da so se čutili nekako odmaknjeni od mladine iz ostalih obratov.

Ob tej priliki je bilo izvoljeno tudi vodstvo aktiva, in sicer: za predsednika tovariš Franc Zerjav, za namestnika tov. Hinko Kovač, za blagajnika pa tov. Elfreda Vrečar.

Ob ustanovitvi aktiva želimo mladim proizvajalcem v šamotni veliko delovnih uspehov, veliko napredka pri uve-

ljavljanju decentralizacije upravljanja in demokratizacije odnosov. 22. marec naj ostane mladini šamotne v spominu kot prisojstvo, prijateljsko srečanje z drugimi mladinci kolektiva.

Jakec Tanšek

POKLIC OBLIKOVALCA OPEKE JE TUDI LEP

Nekateri mladi delavci v šamotni napak sodijo o svojem delu. Večkrat slišimo, da pravijo, da nimajo mladi možnosti razvoja v tem oddelku. Kakor v oseh drugih naših obratih pa je moč napredovati tudi v šamotni. Seveda pa je potrebno, da si pri delu prizadevaš, da si skratka dober in pošten delavec.

Mladenič, ki komaj pride v obrat, ne more takoj postati kvalificiran delavec oziroma zasesti tako delovno mesto. Najprej mora spoznati obrat — razkladanje, oskladiščenje materiala, dovoz k drobilcem itd. Marljivo delavci kmalu zasedejo mesto polkvalificiranega delavca.

Ze dolgo pričakujemo gradnjo nove šamotarne. Le-ta bo opremljena s stroji, s katerimi pa bodo delali tisti delavci, ki bodo sposobni za to delo.

Delo oblikovalca opeke je sicer težko, toda če se trudi in prizadeva, je tudi v tem pot napredka.

Ivan Starlekar

Predsednik krajevne organizacije SZDL v Storah tovariš Aleksander Kranjc pozdravlja štafeto

NEKAJ SKLEPOV DS

Delavski svet je na svojem 26. zasedanju dne 9. marca 1962 sprejel razen drugih tudi naslednje važnejše sklepe:

I.

Odobril je sredstva za najne nabave v februarju in marcu t. l.

II.

Vajencem metal. ind. šole v livarni je odobril prejemanje toplega obroka pod enakimi pogoji kot veljajo za druge člane kolektiva.

III.

Odobril je nakup dveh stanovanj v Celju in Sentjurju za člane kolektiva.

IV.

Sklenil je, da mora honorarna zaposlitev članov kolektiva biti registrirana v kadrovskem sektorju, ki bo izdajal s pristankom Uprave podjetja soglasje za honorarno zaposlitev.

V.

Sklenil je tudi, da naj se čimprej uredi ventilacija predvsem v cevni livarni in pa izboljšajo delovni pogoji v čistilnici livarne.

VI.

Uprava podjetja naj pripravi osnutke poslovnika delavskega sveta in obratnih delavskih svetov, sindikalna podružnica in obratni delavski svetji bodo dali končni predlog delavskemu svetu v obravnavo.

VII.

Upokojevcu tov. Francu Jerebu, kateremu je pogorela hiša, je odobril materialno pomoč v znesku do 100.000 din.

Na 27. zasedanju 28. marca t. l. je DS obravnaval zaključni račun podjetja in predloge upravnega odbora za leto 1961.

Na 28. zasedanju, dne 3. aprila 1962, je DS obravnaval in sprejel družbeni plan podjetja za leto 1962. (Splošni in finančni del.) Med razpravo je kritično obdelano vprašanje sredstev, ki jih letno porabimo za HTV, dopolnilni socialni prispevek, prevoze delavcev, zaščitna sredstva, izobraževanje i. dr. Posebej je bilo poudarjeno, da Uprava podjetja k družbenemu planu pripravi še organizacijske ukrepe za dvig produktivnosti, izboljšanje delovnih pogojev v zastarelih obratih, discipline, načrtnega izobraževanja delavcev in uslužbencev i. dr.

Delavski svet je sprejel sklep, da razpoložljiva sredstva skladov pravilno uporablja in sicer v prvi vrsti za investicije, stanovanja, za ureditev del v okviru udarniške akcije, postavitev trgovskega paviljona na Lipi, za vse druge potrebe pa po vsakokratni odobritvi DS po predlogu ekonomskih enot in strokovnih služb v podjetju, seveda kolikor bodo sredstva še na razpolago. Sklenil je tudi, da ostane razmerje med osebnimi dohodki in skladi enako kot v lanskem letu t. j. 56% za OD in 44% za sklade z možnostjo spremembe za 4% navzgor ali navzdol.

Kaj je z nogometno sekcijo Partizan-Kovinar?

V štorskem nogometu je te dni prišlo do vprašanja, biti ali ne biti: ali začeti z resnim delom ali pa sekcijo razpustiti?

In kaj je vzrok temu?

Predvsem v neresnosti igralcev, kakor tudi članov samega odbora! Če le malo pomislimo na tekmovalca, ki so se že pričela — nam je jasno, da bi morali že resno trenirati, če hočemo doseči uspehe, o katerih smo govorili na običnem zboru. Do aprila ni imelo moštvo za seboj nobenega skupnega treninga, niti ni kazalo zanimanja zanj! Le redki igralci izkoriščajo vsaj ugodno vreme, da pridno vadijo pod vodstvom trenerja? Pri vsem tem pa se vprašujemo, če je še sploh vredno plačevati trenerja? Verjetno ne! Saj ni mogoče pričakovati uspeha le od nekaj discipliniranih igralcev. Če vprašamo igralce za vzrok neresnosti, nam pojasnjujejo, da so za treninge neugodne vremenske razmere, da odbor nima pravega zanimanja do dela z njim in da ima sekcija nekaj skrajno neresnih igralcev.

Po zelo uspelem običnem zboru, na katerem je bilo sprejetih več koristnih sklepov za bodoče delo, je vse kazalo, da bo v sekciji zaživelo

pravo športno življenje. Toda ob samem začetku, moramo žal ugotoviti, da se novi odbor, v katerem so v glavnem člani prejšnjega odbora, le ni resno lotil zaupane mu naloge. Med člani odbora je najprej prišlo do podajanja ostavk iz nerazumljivih razlogov, niso pa izvolili namesto njih druge člane. Razumljivo je, da spriči takšnega stanja tudi igralci nimajo prave volje do dela, saj jim nihče ne daje zgled in spodbudo.

Odbor bo sklical izredno sejo, na kateri bo razčistil vzroke nezainteresiranosti in za posamezna dela konkretno zadolžil tiste člane, ki imajo resno voljo do športnega udejstvovanja. Tiste člane odbora, ki ne kažejo posebne volje do udejstvovanja, pa bodo razrešili funkcij.

Športna javnost v Štorkah vsekakor pričakuje, da bo tako odbor le uspel izboljšati raven nogometa v Štorkah. V nasprotnem pa bo odbor odgovarjal pred kolektivom, ki je dal vso podporo za dograditev športnega objekta z namenom, da nudi športni javnosti čim širši razmah rekreacije. Zavedati se moramo, da s športno dejavnostjo ne nudimo samo zadovoljstva simpatizerjev,

temveč tudi krepimo lastne telesne sposobnosti in ustvarjamo medsebojno tovarištvo.

Pred odborom so torej jasne in odgovorne naloge, ki jih bo moral v najkrajšem času uspešno izvesti, predvsem pa bo moral izkoreniniti nediscipliniranost, nešportno obnašanje in neresnost igralcev.

V nediscipliniranosti prednjačijo predvsem mlajši igralci in s tem ustvarjajo nezadovoljstvo ostalih. Tako se dogaja, da nekateri igralci samovoljno zapuščajo igrišče med tekmovalcem ter se ne predreajo voditeljem, ki so neposredno odgovorni za potek tekmovalca. V mnogih primerih ima tehnično vodstvo in trener težave s sestavo moštva, ker mu primanjkuje igralcev, ki ne smatrajo za potrebno, da se udeležijo tekme, čeprav so v tem obveščeni. Igralcem, ki opravljajo svojo službeno dolžnost na izmen, je nujno potrebno omogočiti trikratni tedenski trening in na dan tekmovalca opravičen izostanek z dela, ne da bi pri tem bili pri dohodkih oškodovani.

Vse to in še marsikaj bo treba vskladiti, pa ne bo prišlo do razpusta te sekcije, kajti nogomet ima v Štorkah že tradicijo.

Ivan Glavač

NAŠA REKORDERKA

Kmalu po tem, ko je tovarišica Olga Krofličeva prišla v naš kolektiv, se je oglasila v našem glasilu s svojim prispevkom, potem pa je umolknila. Prepričani pa smo, da ne zato, ker nam ne bi imela o čem pisati, temveč ker ni utegnila. Takoj po končani ekonomski srednji šoli je prišla (prvič) v službo. Kot veste, dela v obratovnem knjigovodstvu, kjer se je prizadevno in z veseljem lotila dela. Veliko prostega časa pa posveča svojemu konjičku — lahki atletiki. To pa je tudi tema našega razgovora z Olgo.

Kot Štorjanko vas prav gotovo vsi dobro poznajo, pa vendar, predstavite se nam:»

»Rojena sem 5. III. 1943 v Celju, že 12 let stanujem s starši v Štorkah, imam štiri sestre, v železnici pa sem zaposlena od avgusta 1961.«

»Od kdaj se ukvarjate z lahko atletiko?«

»Od marca 1959.«

Olga je odgovarjala kratko in jedrnat, tema pogovora pa je le bila atletika in zato se je hitro razživila. Preberite, kaj vse je povedala:

Bila je neugnana kot pač vsi zdravi otroci. Rada se je lovila, skakala in tudi svojih vrstnikov se ni ustrašila, če se je bilo treba s kom spoprijeti. No, to so otroške igre. V šoli je bila dobra dijakinja, razumljivo pa je, da ni mogla stalno sedeti ob knjigi. Rada je hodila v kino, toda, sama ne ve zakaj, bolj so jo vlekle športne prireditve. Če se kdo v Celju navduši za atletiko, to pač ni čudno. Tu so atleti »doma«, ni treba naštevati uspehe »Kladivarja« in številnih njegovih atletov. Tako se je nekega dne, saj je že povedala, v marcu 1959. leta, znašla na stadionu »Kladivarja«, kjer je vneto spremljala potek otvoritvenega mitinga. Približala se je tekmovalkam v metu krogla. Trener Andrej Peterka je opazil njeno zanimanje, ki je že mejilo na vnemo in jo povabil na trening. Tako je postala Olga metalka krogle in že po dveh mesecih (kar kaže na njen talent) je na tekmovalcu v Varaždinu — zmagala.

»Napišite, da je šlo za ekipno prvenstvo države za mladinke. Zmagala je naša ekipa. Med posameznicami sem bila prva, kroglo sem zalučala okrog 12 metrov.«

Sledila so tekmovalca in, kot pravi, starši so se »spoprijaznili z dejstvom«, da njihova 16-letna hči pogosto potuje. Glavno, da njeno učenje ni trpelo. Kmalu je, sprva vzporedno z metom krogla, pričela vaditi met diska, dokler se ni povsem odločila za to disciplino. Leta 1960 je postala državna mladinska reprezentantka (seveda za

Olga Krofličeva

disk,« je poudarila), lani je postala slovenska mladinska rekorderka (40,53 m), spoznala vsa večja (in številna manjša) mesta naše države, obiskala pa je tudi Romunijo in Avstrijo.

»Vaše želje?«

»Priiti v člansko reprezentanco. Zdaj sem na četrtem mestu, v reprezentanci pa so tri. Če bom letos dosegla 42 metrov, potem...«

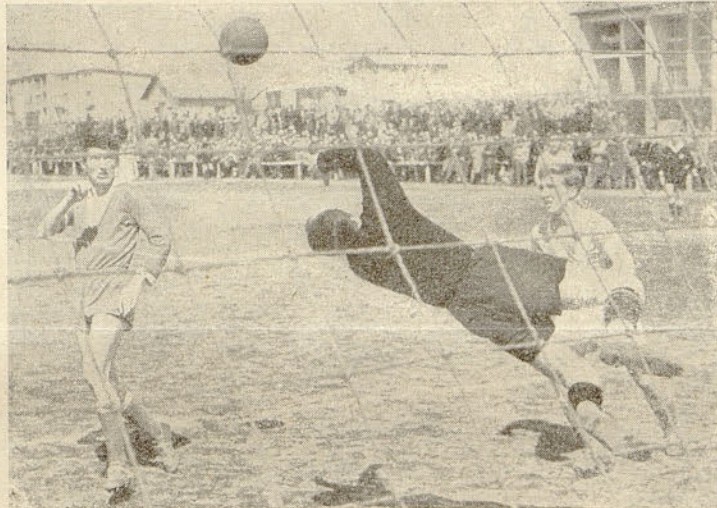
»Če bo tako vztrajna kot je bila doslej, ji je uspeh zagotovljen.«

»Ali vas športno udejstvovanje kaj ovira pri delu?«

»Ne. Upam, da tudi v železnici sodijo tako, saj imajo veliko razumevanja za moje športno udejstvovanje.«

Kot član TK LMS in njegov športni referent imate precej nalog. Kaj sodite o možnostih razvoja športa sploh med našo mladino in, ali že kaj premišljujete, kako jo boste razgibali, še posebej glede na metalurške igre, kjer žal vi ne boste nastopali, ker ženske ne bodo tekmovalce?«

»Sport ima med mladino veliko privrženec. Pri Partizanu, kjer sem vadiatelj, sem spoznala, da se mladina predvsem zanima za igre z žogo, orodno telovadbo pa tudi atletiko. Imamo objekte (žal še ne telovadnice), primanjkuje pa nam kadra. Upam, da bo naša komisija aktivna in bo prve rezultate pokazala prav kmalu: rada bi, da bi tekmovalca za dan mladosti res dobro organizirali, da bi moji tovariši, ki skrbijo za »moške« športe, pritegnili v te panoge čimveč mladincev, jaz pa si bom posebej prizadevala, da organiziram tudi kakšno žensko sekcijo (rokomet, košarka), predvsem pa da spravim iz povelja atletiko.« (Seveda!) »Moja trinajstletna sestra Cvetka, zdi se mi, ima smisel za skok v višino, saj je skočila na nekem šolskem tekmovalcu že 155 cm. Vera Perperjeva na primer za tek itd. Že zdaj v okviru Partizana sodelujem s športnimi vzgojitelji s šole, predvsem s tovarišico Sonjo Ocvirk in tovarišem Tinotom Vebrom, ki si zelo prizadevata, da bi v Štorkah zaživel šport.«

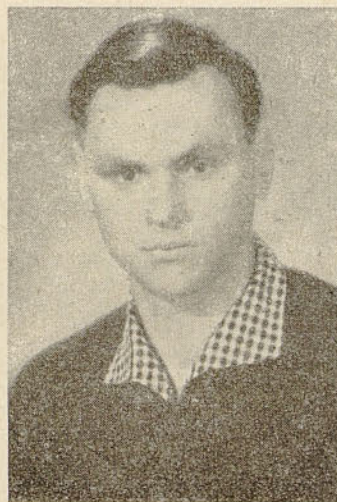

Ali bo naš »Kovinar« zaigral kdaj v slovenski conski ligi? Na sliki prizor s tekme Olimpija (jeseni bo igrala v II. zvezni ligi) : Ilirija 2:0

584 KROGOV VILIIJA DEČMANA

KRATEK INTERVJU

za njimi na strelišče, da bi jih videl, kaj jih tako privlači. In ta šport je še mene pritegnil.

Vili Dečman

jaz pa še brata. V naši livarni je še zdaj 10 dobrih strelcev.

Ali se že pripravljate na nadaljnja tekmovalca?

Treniram redno, ker sem stalni slovenski reprezentant že od 1954. leta v streljanju z malokalibrsko precizno puško, streljanje z zračno puško je moja postranska panoga.

Najbrž se ponedeljek, 2. aprila, ni veliko razlikoval od drugih dni, vendar pa bi lahko Vili Dečman dejal drugače.

Ali ga poznate? Že poldrugo leto je zaposlen v naši livarni. Morda poznate tudi njegovega brata, Mihaela, ki je ključavničar v mehanični delavnici? No, omenjeni ponedeljek sta oba brata sprejemala čestitke od svojih delovnih tovarišev. Čestitke za športni uspeh. Oba sta se namreč prejšnji dan udeležila tekmovalca za »Zlato puščico«, ki je bilo letos v Celju. Zdaj tudi veste, da sta oba strelca.

Ali ste zadovoljni z 18. mestom?

Glede na tako hudo konkurenco — tekmovalja so se udeležili najboljši slovenski strelci, skupaj pa jih je bilo več kot sto — sem zadovoljen. Dosegel sem 550 krogov od 600 možnih. Streljal sem z zračno puško.

Kaj pa brat?

Dosegel je 35. mesto z malo slabšim rezultatom (541 krogov). Če pa upoštevamo, da se ukvarja s strelstvom šele od 1955. leta in da je skoraj dve leti zanemaril vse vaje, je tudi njegov rezultat dober.

Kaj vas je pripeljalo med strelce?

Zgled vleče. Tovariš Stefančič — zdaj je moj trener — in drugi moji sedanjí delovni tovariši so bili strelci. Šel sem

ŠPORTNE NOVICE

STRELSTVO

Za leto 1962 so si naši strelci začrtali obširen program dela. Najvažnejše naloge že uresničujejo. Že gradijo oz. urejajo zimsko strelišče za zračno puško. Dalje imajo v programu tudi vrsto predavanj z njihovega področja. Razširili in utrdili bodo pionirske sekcije po šolah. V letošnjem letu bodo organizirali vrsto najrazličnejših tekmovalcev v raznih disciplinah.

V mesecu februarju in marcu je bilo v Celju in Štorkah okrajno liga tekmovalcev z zračno puško.

Naši strelci so pri tem dosegli lepe uspehe. Med najboljšimi so: Franc Brečko, ki je zasedel 2. mesto v okraju, sledijo Janko Sme, ki je zasedel 6. mesto (pred kratkim je odšel v JLA), Vili Dečman in Tone Rozman.

V kvalifikacijskem tekmovalcu za vstop v finale za Zlato puščico so bile ostre borbe in kljub visoki normi so naši strelci dosegli zadovoljive rezultate. Tako so trije naši tekmovalci sodelovali v finalu republiškega tekmovalca.

Med uspešne naše strelske družine šteje tudi poziv Strelske zveze Slovenije, da trije naši člani sodelujejo v slovenski reprezentanci. Ti tovariši so: Vili Dečman, Franc Brečko in Vinko Bule. Zelim jim mnogo uspeha!

ROKOMET

Rokometaši so imeli v preteklem obdobju tri prijateljska srečanja. Najprej so igrali z ekipo »Partizan« Celje, ki je član okrajne lige. V srečanju s Celjani so zmagali z rezultatom 17:12.

Drugo srečanje z ekipo »Fužinar« Ravne, članom mariborske okrajne lige, je bilo v Štorkah in se je končalo z rezultatom 25:14 za naše moštvo.

Tretje srečanje z ekipo »Celja«, ki je član slovenske lige, je bilo v Štorkah in se je končalo z neodločenim rezultatom 15:15. Nekateri opazovalci sodijo, da bi naši rokometarji lahko celo zmagali. Tudi neodločen rezultat je precej velik uspeh.

NOGOMET

Pred pričetkom spomladanskega dela prvenstva so imeli naši nogometaši več prijateljskih srečanj. Omenbe vredno je srečanje s prvim moštvom celjskega Kladivarja, ki se je končalo z neodločenim rezultatom 3:3.

Prva tekma spomladanskega prvenstva je bila v nedeljo proti moštvu NK »Savinja« iz Nazarja, ki se je končala z rezultatom 5:1 v korist naših nogometašev. Nek zlobni opazovalec je po tekmi pripomnil, da bi bilo dobro, če bi se naši nogometaši naučili streljati enajstmetrovke.

TURIZEM za vso mladino

Bliza se čas izletov, potovanj in dopustov. Razumljivo je, da je treba gledati tu tudi na finančno stran. Ni se zgodilo samo enkrat, da mladinec ni mogel izkoristiti svojega dopusta tako kot bi hotel. Če hočete preživeti svoj dopust prijetno, poceni in v družbi z ostalo mladino v letoviščih PZJ (Počitniške zveze Jugoslavije) postanite njen član. Prečitajte članek do konca in seznanjeni boste z vsemi podrobnostmi.

Razvijati množični turizem, (ki ne bo drag) za mlade državljanke Jugoslavije, nadaljnja demokratizacija odnosov v organih Počitniške zveze in organizirati aktiven turizem za mladino po komunah — to so bile glavne teme, o katerih so razpravljali na IV. redni skupščini Počitniške zveze Jugoslavije v sindikalnem letovišču Saraj pri Skopju. Skupščina je izglasovala nov statut in sprejela številne pravilnike ter izvolila nov izvršni odbor PZJ namesto dosedanjega predsedništva PZJ. Za predsednika je bil izvoljen Milenko Zrelac, član CK LMJ, a za sekretarja tov. Zarko Milakovič. Skupščina je prisostvovala Milka Kufrin, predsednica sveta za turizem Jugoslavije in številni predstavniki gospodarskih in političnih predstavništev LR Makedonije.

Od letos bodo domovi in letovišča PZJ dostopni za vse mladinke in mladince ne glede na to ali so člani PZJ ali ne.

Članarina znaša po novem samo 100 din. Vsakdo pa, ki bo koristil objekt, to je, da bo letoval ali prenočeval v letoviščih PZJ, bo moral obvezno plačati prispevek v investicijski fond v znesku 200 din. S tem sta uvedeni dve vrsti članstva, tako da dobi član vse pravice s plačano članarino, a pravico do uporabe objektov dobi z vplačilom investicijskega prispevka.

V letoviščih in domovih PZJ se lahko cene povečajo za vse člane PZJ, ki niso poravnali investicijskega prispevka, kakor tudi mladincem do 25 leta starosti, ki niso vključeni v Počitniško zvezo Jugoslavije. Cene se lahko povečajo za mladino v starosti do 25 let za 50 %, a za druge koristnike do 100 %. Povprečna cena dnevnega pensiona bo znašala po vseh letoviščih 380. din z izjemnim odstopanjem do 15 % navzgor. Po sprejemnih cenah PZJ pa bo povprečna cena 180 din z izjemnim odstopanjem do 15 % navzgor.

Glede članstva je bil sprejet pomemben sklep, da se zniža spodnja meja za vpis od 14 na 13 let, a zgornja meja za mladino do 25 let ter za redne študente pa do 27. leta starosti.

V občini, okraju, republiki in federaciji bo skupščina predstavniški organ. S tem je potrjeno, da je skupščina na vseh nivojih edini vodilni organ in ima pravico, da sprejema sklepe, medtem, ko izvršni odbor okraja, republike itd. izvaja sprejete sklepe skupščine.

Skupščina je podčrtala potrebo, da se poveča število objektov PZJ ter s tem povečajo možnosti za aktiven odmor mladine, da se izda perspektivni načrt za razširitev materialne osnove za mladinski turizem. Gledano z gospodarskega aspekta, predstavlja mladinski turizem važen element za razvoj splošnega turizma.

V desetletnem obdobju obstoja PZJ, je bilo poudarjeno, je dosegla organizacija pomemben uspeh pri organiziranju aktivnega odmora za mlade ljudi.

Ob jezerih, morju in gorah Jugoslavije ima PZJ 42 letovišč v njih pa je letovalo samo lani 52.396 mladincev in mladink. Sirom Jugoslavije so »ferijalci« organizirali 215 pohodov po poteh partizanskih brigad s 14.378 udeleženci. V počastitev 20-letnice naše revolucije je bilo lani 144 zborovanj s 110.000 udeleženci. To so pomembni zaključki in ugotovitve IV. redne skupščine PZJ, ki je 31. januarja končala svoje delo v Saraju pri Skopju.

V Zelezarni Store bomo na novo organizirali družino PZJ.

Kdor želi postati član te organizacije, naj se čimprej prijavi pri predsedniku LMS svojega obrata.

Predsednik družine PZJ za Zelezarno Store je tov. Skantelj Anton, pri katerem dobite vsa pojasnila.

Združuj prijetno s koristnim in spoznavaj domovino.

Anton Skantelj

Izrečena je sodba drugi skupini

V soboto, dne 31. 3. 1962 je Okrožno sodišče v Celju razglasilo sodbo nad drugo skupino storilcev (o prvi skupini smo že poročali), ki so si v letih od 1958 do sredine leta 1961 prisvajali razne vrste železa, delno pa tudi prekupčevali z železom oziroma nedovoljeno trgovali. Obsojeni so bili:

1. JURACIĆ Drago zaradi 50 kg obročnega železa in nedovoljenega trgovanja, na 5 mesecev zopora in denarno kaznijo 20.000 din ter plačilo škode Zelezarni v znesku 4000 dinarjev;

2. FERLEŽ Janko zaradi poverbe (skupno s Hrovat Rudolfom) 900 kg betonskega železa in nedovoljenega trgovanja, na 6 mesecev zopora in 25.000 din denarne kazni — premoženjsko pravni zahtevki pa je bil napoten na pot pravde;

3. PIRŠ Drago zaradi tatvine 1500 kg železa in nedovoljenega trgovanja na 7 mesecev zopora in 20.000 din denarne kazni ter plačilo škode Zelezarni v znesku 120.000 din;

4. KORENT Ivan zaradi nedovoljenega trgovanja na 5 mesecev zopora in 40.000 din denarne kazni;

5. SIVKA Jože zaradi nedovoljenega trgovanja na 3 mesece zopora in 20.000 din denarne kazni;

6. ROJC Milan zaradi prikrivanja na 15 dni zopora pogojno za dobo dveh let;

7. VALENTAK Gabrijel, ki ni član našega kolektiva, pa zaradi nedovoljenega trgovanja in neupravičene uporabe na 7 mesecev zopora in 75.000 dinarjev denarne kazni.

Tako je zapisano v sodni kroniki. Toda obe ti sodbi ni sta samo stvar prizadetih storilcev. Prizadeli sta celotni naš kolektiv, bolj moralno kot materialno.

Podjetje niti družba kot celota ni ravno dušno do človekovih osebnih lastnosti kot so poštenost, marljivost pri delu itd. Podjetju pri izvajanju svoje dejavnosti ob uporabi družbenih sredstev pomaga človek, ki s svojimi umskimi in fizičnimi prispevki, deloma z uporabo določenega stroja ustvarja družbeni produkt. Poleg osebnih prejemkov, ki jih delavcu kot ustvarjalcu v toku delovnega procesa zagotavlja družba, pa ustvarja proizvajalec tudi dobrine, ki imajo pomen za vso družbo. S tem da delavec zlorabi svoj položaj bodisi z odtujevanjem ali kakršnim koli drugim nedopustnim dejanjem, tudi takšnim, ki ni vezano z njegovo službo, škodi tako sam sebi in skupnosti.

Ze zakon in naš Pravilnik o delovnih razmerjih skladno z ustavnim določilom prepoveda delavcu svobodno izbiro dela, zasledujoč pri tem smoter ustave v tem, da je vsakdo dolžan delati po svojih sposobnostih. Zato ni odveč, če ponovno na tem mestu podkrepi mo dejstvo, da sta poštenost in predanost delu osnovna činitelja, ki opredeljujejo proizvodnjo in luči pozitivnih ocen ne samo v proizvodnem procesu, ampak tudi v javnem življenju sploh.

Družba preganja vse storilce kaznivih dejanj. To nalogo pa ima tudi sleherni član našega kolektiva, ki mu je na drugi strani dolžnost, da jih prepričuje in opozarja pristojne organe, ki naj ustrezno ukrepajo. Na ta način bomo morebitna že začeta kazniva dejanja preprečili oziroma jih omejili. Disciplinska komisija pa v nobenem primeru ne bo mogla odstopati od določb Pravilnika o delovnih razmerjih, ki kvalificira gospodarski kriminal kot hudo kršitev de-

lovne discipline in v tej posledici bo morala izreka najstrožje disciplinske kazni, t. j. odpust iz dela, ki ima v gotovih primerih še hujše posledice kot morebitna zaporna kazen. Vsak član kolektiva se mora zavedati, da s takim nepravilnim početjem spravlja ne samo sebe v nesrečo, ampak tudi vso svojo družino. Poštenost pri delu v podjetju pa je tudi ena izmed komponent, ki vplivajo na pridobivanje samega ugleda podjetja.

Čeprav vsi obdolženci v tem procesu niso oškodovani podjetja, so pa s svojim nepravilnim ravnanjem povzročili podjetju mnogo večjo škodo na samem ugledu, kar kolektiv toliko bolj obsoja.

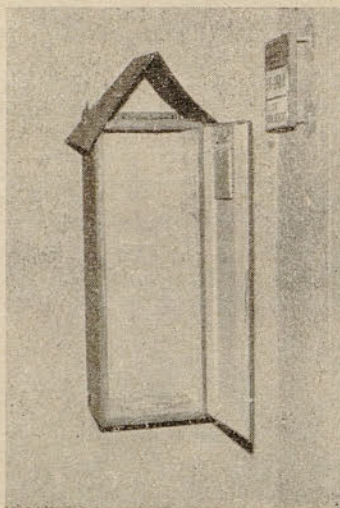
Na zadnjem zasedanju upravnega odbora in delavskega sveta dne 3. 4. t. l. sta oba organa o tem razpravljala in osvojila načelno stališče, da taki ljudje ne morejo biti več v delovnem razmerju z našim podjetjem, vendar pa sta prepuščila obratnim delavskim svetom, da vsak primer posebej obravnavajo.

Č.

BI VERJELI?

V vseh obratih in oddelkih naše tovarne so na raznih mestih, kjer obstaja nevarnost požara, nameščeni raznovrstni ročni gasilni aparati. Teh aparatov se lahko poslužijo v primeru požara sleherni zaposleni v podjetju, ki mora seveda znati ravnati z njimi. Zgodilo se pa je, da je bil nekdo gasilni aparat, napolnjen s CO₂ namenjen za gašenje trafopostaje, v napoto, ali mogoče potreben za domačo uporabo, ali se pa hoče doma usposobiti za gašenje s tem aparatom. Zaradi tega je ostala omara, v kateri je bil omenjeni aparat, nekaj dni prazna. Na srečo ni bilo v tem okolišču ta čas nobenega požara.

Vprašajmo se, kje sta poštenje in zavest tega prekomernega ljubitelja gasilnih aparatov?

Kje je gasilni aparat?

Morda bo aparat našel pot nazaj na staro mesto, ali pa se bo našel kje v kakšnem jarku, morda?

Jasno je, da tisti, ki je storil to nepošteno dejanje, ni niti najmanj pomislil na to, da bi lahko s tem povzročil podjetju in skupnosti večjo škodo, sebe in sodelavce pa prikril s svojimi dohodki.

k.

FILMI V ŠTORAH

5. in 6. 5. 1962 — madžarski č. b. 12 ZADETKOV
12. in 13. 5. 1962 — amer. CSP barvni OVČAR
19. in 20. 5. 1962 — jugosl. č. b. IZGUBLJENI SVINČNIK (Posebej priporočamo šolarjem)
26. in 27. 5. 1962 — amer. CSP. barvni NI IMENA NA NABOJU

V mesecu marcu 1962

Novi člani kolektiva:

1. Stefančič Vladimir, KV strugar, obdelovalnica valjev; 2. Turnšek Kazimir, NK delavec, livarna sive litine; 3. Vrhovšek Hinko, NK delavec, livarna sive litine; 4. Hrovaj Stjepan, NK delavec, livarna sive litine; 5. Klinar Franc, NK delavec, livarna sive litine; 6. Košir Milan, NK delavec, livarna sive litine; 7. Kramer Jože, metalurški tehnik, pripr. dela sive litine; 8. Ivanšek Stane, elektro tehnik, konstrukcijski biro; 9. Jerič Feliks, NK delavec, jeklarna; 10. Virant Alojz, NK delavec, jeklarna; 11. Močnik Zvonimir, KV topilec, jeklarna; 12. Mernik Stanislav, NK delavec, jeklarna; 13. Golgranc Jožef, KV strugar, mehanična delavnica; 14. Trupej Tomislav, KV strugar, mehanična delavnica; 15. Dovšek Stefan, KV varilec, mehanična delavnica; 16. Sušek Milan, NK delavec, promet; 17. Gračner Martin, KV kurjač, promet; 18. Rot Stanislav, NK delavec, promet; 19. Sovič Franc, KV premikač, promet; 20. Jerovšek Ivan, NK delavec, valjarna; 21. Habot Alojz, NK delavec, valjarna; 22. Mogilnicki Nikolaj, analitik, kemični laboratorij; 23. Vrečar Elfrida, praktikantka, šamotarna; 24. Zibret Marija, NK čistilka, elektroplavž; 25. Teržan Mihael, NK delavec, ekspedit; 26. Debeljak Franc, NK delavec, ekspedit; 27. Polutnik Cveto, NK delavec, ekspedit; 28. Selčan Franc, VK kontrolor, OTK.

Podjetje so zapustili:

1. ing. Cernak Feliks, obdelovalnica valjev, v JLA; 2. Vrečko Matija, livarna sive litine, v JLA; 3. Erjavac Alojz, promet, v JLA; 4. Luževič Stefan, modelna mizarna, v JLA; 5. Mastnak Ciril, promet, v JLA; 6. Sporiš Ljudevit, livarna sive litine, v JLA; 7. Bračun Edvard, ekspedit, v JLA; 8. Turnšek Alojz, OTK, v JLA; 9. Klenovšek Alojz, livarna, v JLA; 10. Otorepec Vinko, livarna, v JLA; 11. Krofi Avgust, livarna, v JLA; 12. Bukovšek Franc, ekspedit, v JLA; 13. Cmok Ervin, šamotarna, v JLA; 14. Sme Ivan, promet, v JLA; 15. Podplatan Jože, mehanična delavnica, v JLA; 16. ing. Sturbej Alojz, kemični laborant, v JLA; 17. Krašovec Franc, livarna sive litine, v JLA; 18. Herbst Hedvika, komunalni oddelk, sporazumno s podjetjem; 19. Fidler Jože, livarna, sporazumno s podjetjem; 20. Barat Vinko, ekspedit, samovoljno zapustil delo; 21. Rozman Franc, promet, samovoljno zapustil delo; 22. Pahole Stanko, jeklarna, po lastni želji; 23. Spoljarič Milan, jeklarna, po lastni želji; 24. Jager Ivan, jeklarna, po lastni želji; 25. Klenovšek Martin, jeklarna, po lastni želji; 26. Hostnik Vinko, UOS, po lastni želji; 27. Srovin Martin, UOS, po lastni želji; 28. Kozole Alojz, DUR, po lastni želji; 29. Obrez Franc, valjarna, v preizkusni dobi; 30. Virant Alojz, jeklarna, v preizkusni dobi; 31. Čadej Vid, skladišče, po odločbi disciplinske komisije; 32. Hrovat Rudolf, dninski sklad, po odločbi disciplinske komisije; 33. Sribar Jože, star 55 let, KV škarjavec v jeklarni, v tem podjetju zaposlen preko 11 let, je bil invalidsko upokojen.

POROČILI SO SE:

1. Mastnak Ciril, promet; 2. Tovornik Karl, mehanična delavnica;

3. Medved Adolf, mehanična delavnica; 4. Ambrož Franc, priprava dela.

NARASČAJ V DRUZINI SO DOBILI

1. Gračnar Ivan, valjarna; 2. Mulej Ivan, obdelovalnica valjev; 3. Koprivc Roman, livarna sive litine; 4. Pinter Jože, livarna sive litine; 5. Ptiček Fanika, šamotarna; 6. Pajk Anton, šamotarna; 7. Kolar Ivan, energetski oddelk; 8. Mlakar Franc, jeklarna.

Cestitamo!

IZOSTANKI V MESECU FEBRUARJU:

Zaradi bolezni je bilo izgubljenih 3.089 delovnih dni, zaradi rednih dopustov 1.143, zaradi izrednih plačanega dopusta 102, zaradi neplačanih izostankov 34, zaradi neopravičenih izostankov 7, zaradi ostalih izostankov 598, torej skupaj 4.972 delovnih dni.

DISCIPLINSKE NEREDNOSTI

V mesecu marcu je bilo izrečenih kazni v 23 primerih. Od tega so izrekli vodje enot 8 opominov, 5 ukorov, 1 strogi javni ukor, denarne kazni 3% od osebnega dohodka za dobo 1 meseca, denarne kazni 5% od osebnega dohodka za dobo 1 meseca. Disciplinska komisija pri DS podjetja je zasedala trikrat in izrekla naslednje kazni: 1 strogi javni ukor, v 4 primerih 5% denarne kazni od mesečnega dohodka za dobo 1 meseca in 4 primere odpusta iz podjetja, zaradi prisvajanja tuje lastnine.

Izrečenih kazni je bilo iz: elektroplavža in aglomeracije 4, prometa 1, livarne 4, šamotarne 1, valjarne 5, kemični laboratorij 1, metalurški laboratorij 1, modelna mizarna 1, splošni sektor 2, komerciala 3.

Disciplinski prekrški so predvsem na: neopravičenih izostankih 11, odklonitev delovnega naloga 1, večkratno zamujanje na delo 1, malomarno opravljanje službe 2, prisvajanje tuje imovine 3, prikrivanje kaznivih dejanj 1, nepravilni medsebojni odnosi — prepet 3, prisvojitve inventarja podjetja 1.

Zaradi vinenosti so bili odstranjeni z dela:

Sprajcer Henrik iz modelne mizarne, Perper Oto iz kemičnega laboratorija in Golgranc Martin iz valjarne.

NEZGODE V MESECU MARCU

V mesecu marcu je bilo skupno 16 nezgod pri delu. Na poti na delo in iz dela ni bilo nobene. Pri delu so se poškodovali naslednji: Iz elektroplavža: Dobršek Ivan, Košec Anton, Zibret Anton in Rozman Franc; iz jeklarne: Gorjanc Viktor; iz valjarne: Perčič Karl, Klanjšek Ludvik, Galuf Anton, Zupanc Ivan, Turnšek Stanko, Zajc Mihael in Segal Ludvik; iz livarne sive litine: Dečman Franc; iz prometa: Golob Ludvik in Tanšek Adolf; iz gradbenega oddelka: Zimšek Ivan.

Večina nezgod je lažjega značaja. Analiza po vrstah poškodb nam kaže, da je v sedmih primerih šlo za poškodbo, ki je nastala z udarcem predmeta, ki pade ali zdrsne. V dveh primerih gre za stisnjenje roke in sicer pri spenjanju ozkotirnih vozličkov. Dve poškodbi sta nastali zaradi padca in pet poškodb so opekline.

Sklepi tovarniškega komiteja LMS

Na 8. redni seji TK LMS so bili sprejeti naslednji sklepi:

I.

Sklep o kaznovanju članov TK LMS.

Član TK se izključuje in se mu odvzamejo dolžnosti, če:

- se neredno udeležuje sej TK LMS,
  - se kot član komiteja ne zaveda oz. noče zavedati zaupanih dolžnosti, in če ne opravlja svojih nalog vestno,
  - če kot član ostalih družbenih in političnih organizacij ali samoupravnih organov ne zastopa svojih volivcev na pravičen način in, da je kot član teh institucij pasiven,
  - če na splošno kvari ugled mladinske organizacije kot take in s tem tudi ugled kolektiva.
- Kazen se izreče pisмено in se odloči dostavi razen kaznovanemu članu še: glavnemu direktorju, kadrovskemu direktorju, osnovni

organizaciji ZK (če je član ZK), obratovodstvu in neposredno nadrejenemu.

Predlog sklepa je bil soglasno sprejet in velja od 15. 3. 1962. Namen take kaznovalne politike je v tem, da se izboljša disciplina na sejah TK in pri konkretnih zadolžitvah.

II.

Da bi dobili stik tudi z mladinci iz obrata šamotna in ekspedit, se sekretariat TK LMS zadoži, da ustanovi v teh dveh obratih aktiv LMS.

III.

Za poživitev dela v aktivih je potrebno, da se predsedniki aktivov po obratih individualno izobražujejo. Zato bodo organizirali seminar za vodstva aktivov, ki bo po tematični prilagojen osnovnim problemom, ki zavirajo delo predsednikov aktivov. Tematika bo zajemala snov o osnovnih principih vodenja sestankov, razgovorov, diskusij itd.